

การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

เนติกาญจน์ ปักษาคร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2566

การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

เนติกาญจน์ ปักษาคร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีอนุมัติการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบาย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เสนอโดย นางสาวเนติกาญจน์ ปักษาศร เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)

วันที่ 29 เดือน มกราคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาวดี จุลสุคนธ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สรรชัย ชูชีพ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ อาจารย์ ดร. สรรชัย ชูชีพ
ชื่อนักศึกษา	เนติกาญจน์ ปักษาศร
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2566

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี
เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน และขนาด
ของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู รวม 314 คน
สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม
ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 -1.00 ความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.876 วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และ
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้
การทดสอบแอลเอสดีของฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านประสิทธิภาพ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ
2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามวุฒิการศึกษา
ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก และอาจารย์ ดร. สรรชัย ชูชีพ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาของแบบสอบถาม ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการทำค้นคว้าอิสระซึ่ง ได้แก่ อาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิกุล คณบดีคณะครุศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร. ชูชาติ พยอม รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสริมทรัพย์ วรรณปัญญา อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปนิตา เนื่องพะยอม อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่กรุณาให้คำปรึกษาเสนอแนะและเป็นกำลังใจในการทำค้นคว้าอิสระจนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ของค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณแต่บิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ความเมตตาวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

เนติกาญจน์ ปักษาศร

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	9
ความหมายของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน...	9
ความสำคัญของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน...	14
การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	16
การบริหารสถานศึกษาตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	20
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	20
ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา.....	21
แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา.....	41
เป้าหมายการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	66
การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	70
ด้านความปลอดภัย.....	70
ด้านโอกาส.....	73
ด้านคุณภาพ.....	78
ด้านประสิทธิภาพ.....	83

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	85
งานวิจัยในประเทศ.....	85
งานวิจัยต่างประเทศ.....	95
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	99
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	99
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	100
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	101
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	101
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	102
การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล.....	102
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	108
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	126
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	126
สมมติฐานของการวิจัย.....	126
วิธีดำเนินการวิจัย.....	127
สรุปผล.....	128
อภิปรายผล.....	131
ข้อเสนอแนะ.....	138
บรรณานุกรม.....	140

	หน้า
ภาคผนวก.....	145
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	146
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	155
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	157
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้ (try out) เครื่องมือใน การวิจัย.....	163
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	166
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	168

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.....	100
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	108
ตาราง 3	ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวม.....	109
ตาราง 4	ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านความปลอดภัย.....	110
ตาราง 5	ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านโอกาส.....	112
ตาราง 6	ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านคุณภาพ.....	114
ตาราง 7	ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านประสิทธิภาพ.....	116
ตาราง 8	การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา...	118
ตาราง 9	การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง.....	118

ตาราง 10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการบริหาร.....	119
ตาราง 11	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ ในการบริหาร ด้านความปลอดภัย.....	120
ตาราง 12	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ ในการบริหารด้านประสิทธิภาพ.....	120
ตาราง 13	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ ในการบริหารด้านภาพรวม.....	121
ตาราง 14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา.....	121
ตาราง 15	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านโอกาส.....	123
ตาราง 16	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณภาพ.....	123

ตาราง 17	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถาน ศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านประสิทธิภาพ.....	124
ตาราง 18	การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถาน ศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม.....	125

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การกำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยใช้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีสมวัยทุกด้านมีการปฏิรูปการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 ปรับบทบาทครู ให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ และสร้างระบบการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มีกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 -2570) ที่มีเป้าหมายการพัฒนา โดยเฉพาะหมุดหมายเลขที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต รวมทั้งนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ได้กำหนดสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ของประเทศ ดังกล่าวข้างต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561, หน้า 56)

แผนงานและโครงการสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่เกี่ยวเนื่องกับกระทรวงศึกษาธิการมีดังนี้ แผนงานสร้างความปลอดภัยที่ดีมีสุขและความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ที่มุ่งเน้นบูรณาการการขับเคลื่อนการทำงานในระดับพื้นที่ ผ่านกระบวนการทำงานระหว่างศูนย์พัฒนาครอบครัวชุมชนร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา สถานบริการสาธารณสุข และแผนงานการสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่แหล่งเรียนรู้ให้มีชีวิตทันสมัย มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลเพื่อดึงดูดให้คนทุกช่วงวัยเกิดความสนใจเข้าไปเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมีการศึกษาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ ๆ ที่จะช่วยเพิ่มพูนศักยภาพคนไทยให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อติดตามเด็กประเทศไทยจำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเก็บข้อมูลและติดตามเด็กทุกคนตั้งแต่แรกเกิดอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงกับฐานทะเบียนราษฎร และให้สถานศึกษารวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกสังกัดใช้ระบบสารสนเทศเดียวกัน และบูรณาการข้อมูลร่วมกัน เพื่อลดปัญหาการติดตามเด็กมาเรียนไม่ได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ช่องโหว่ระหว่างสังกัดพร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลการย้ายถิ่นฐาน

ซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน โดยในระยะแรกอาจเริ่มจากการต่อยอดขยายผลให้ระบบติดตามและประเมินผลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring and Evaluation System: e-MES) และฐานข้อมูล Data Management Center(DMC) ของ สพฐ. ครอบคลุมนักเรียนจากสถานศึกษาทุกพื้นที่และทุกสังกัด ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยกำลังดำเนินโครงการให้เงินอุดหนุน 600 บาท/เดือน แก่เด็กแรกเกิดอายุ 0-3 ปีที่เกิดในครอบครัวยากจน จึงนับเป็นโอกาสอันดีในการใช้โครงการนี้เป็นโครงการนำร่องในการเก็บข้อมูลเด็กยากจน ซึ่งเป็นกลุ่มเด็กที่มีแนวโน้มสูงในการหลุดออกนอกระบบการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรีนโยบายคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 73-74, 80)

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ไปแล้วนั้น เนื่องจากในห้วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งทำให้ทุกคนต้องปรับเปลี่ยนชีวิตให้เข้ากับวิถีชีวิตใหม่ หรือ new normal จึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการให้มีความปลอดภัยทั้งต่อตัวผู้เรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้น จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2556 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย 2) การยกระดับคุณภาพการศึกษา 3) การสร้างโอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย 4) การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 5) การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา 6) การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล และ 7) การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564, หน้า 1-4)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักที่มีบทบาทและภารกิจเกี่ยวกับการจัดการและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาการศึกษาภาคบังคับ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งเด็กพิการที่จะต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับการพัฒนาสมรรถภาพและเด็กด้อยโอกาสจะต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีสถานศึกษาที่เป็นหน่วยปฏิบัติการจัดการศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กระจายอยู่ทั่วประเทศในการบริหารจัดการภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักในการจัดและส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรในวัยเรียนได้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา (จันทร์ทอน สีนทะดวงศ์, 2564, หน้า 34) เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งถือเป็นหน่วยงานหลักที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ

จึงมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนา “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการต่อยอดพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “วิถีอนาคต วิถีคุณภาพ” จึงกำหนดนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้ 1) ด้านความปลอดภัย 2) ด้านโอกาสและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 3) ด้านคุณภาพ และ 4) ด้านประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564, หน้า 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ได้วางนโยบายการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ดังนี้ นโยบายที่ 1 ด้านความปลอดภัยโดยมีมาตรการพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาการส่งเสริมให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสุขภาวะที่ดีนโยบายที่ 2 ด้านโอกาสโดยมีมาตรการส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการศึกษาพัฒนาเด็กปฐมวัย และเด็กในวัยเรียน ส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพเชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ เติบโตตามศักยภาพ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกันส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนโยบายที่ 3 ด้านคุณภาพ โดยมีมาตรการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลโลกที่ดีการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษานโยบายที่ 4 ด้านประสิทธิภาพ โดยมีมาตรการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานมีความทันสมัยอย่างมีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วม พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาด้านแบบ การเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกภาคส่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2, 2565, หน้า 72-80)

ด้วยข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและต้องดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ได้เห็นถึงความสำคัญในการนำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางในการบริหารการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาภาคบังคับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ตามภารกิจคือ จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และพัฒนาคุณภาพทุนมนุษย์ สู่ระดับสากลอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายที่เกี่ยวข้องทุกระดับผู้วิจัยจึงมี

ความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จากการศึกษาครั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ได้พัฒนาการจัดการศึกษาที่ตรงตามเป้าประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 นำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ประกอบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานลงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาเป็นข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อวางแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา

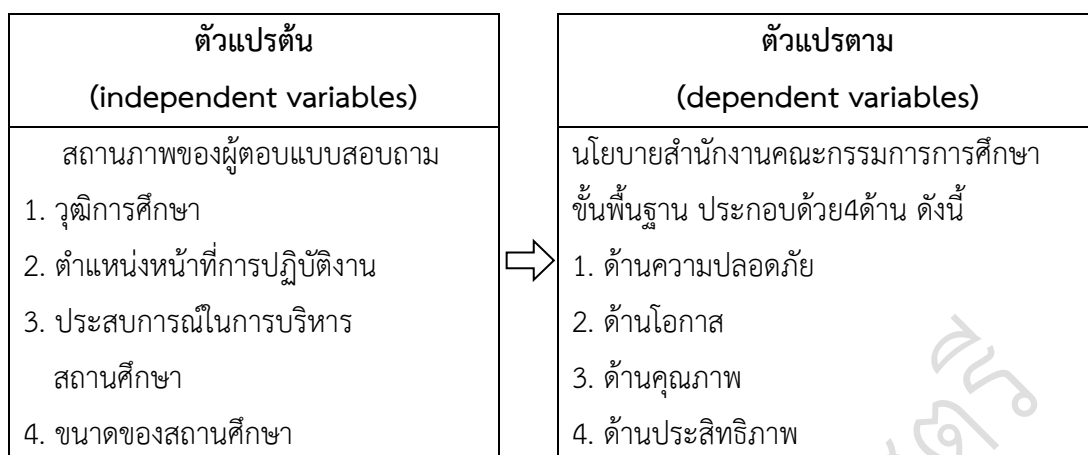
สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 1-2) แสดงในภาพ 1 ดังต่อไปนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,454 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 135 คน และครู 1,319 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้มีความคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Yamane, 1973, p.1089) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 314 คน แต่เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อยกว่าครู ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 30:70 โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้จำนวน 94 คน และครู ร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้จำนวน 220 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

2.1.1 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี/เทียบเท่า
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.2 ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครู

2.1.3 ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

2.1.4 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน)
- 2) ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านความปลอดภัย

2.2.2 ด้านโอกาส

2.2.3 ด้านคุณภาพ

2.2.4 ด้านประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ได้พัฒนาการจัดการศึกษาที่ตรงตามเป้าประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 นำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ประกอบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานลงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา
3. เป็นข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อวางแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานหรือบริหารจัดการที่มีการวางแผน การจัดการอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหัวหน้าส่วน

ราชการและขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับพื้นฐานตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง แนวทางที่กำหนดขึ้นสำหรับการปฏิบัติในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความปลอดภัย หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน มีการวางแผนสำหรับความปลอดภัยในโรงเรียน จัดทำการประเมินความเสี่ยงเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ มีแผนเผชิญเหตุ ผูกข้อ้อมการเกิดภัยในรูปแบบต่าง ๆ ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้กับทุกคน ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่น ร่วมกันดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากจากโรคร้ายต่าง ๆ ภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ร่วมกันป้องกันผลกระทบและลดความเสี่ยง

2. ด้านโอกาส หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาในการสร้างโอกาสให้เด็กวัยเรียนทุกคนเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและได้รับการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและในระดับสูงขึ้น พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดประสบการณ์ให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สามารถประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพ และความถนัดของตนเอง ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ตามความถนัด และความสนใจ ด้วยการระดมทรัพยากร ความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และส่งผลต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3. ด้านคุณภาพ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีความรู้ และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ด้วยการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักในแต่ละระดับให้เหมาะสมกับความต้องการและบริบทของพื้นที่ ขยายการจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและขาดแคลนครูผู้สอน จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจ ให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นพลเมืองดี อยู่ร่วมกับธรรมชาติ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และวิทยาการต่าง ๆ ได้อย่าง

ยั่งยืนมีอาชีพ มีงานทำ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการสนับสนุนให้มีสวัสดิการ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ พัฒนาตนเอง และวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านประสิทธิภาพ หมายถึง การบริหารจัดการศึกษาด้วยการกระจายอำนาจโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ยึดหลักธรรมาภิบาล และโปร่งใส ส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพ วางแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่ชัดเจน ด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกันจัดการฐานข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความถนัด เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ สร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก และปรับกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีปกติ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนในตำแหน่งดังกล่าว ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ครู หมายถึง ข้าราชการครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 หมายถึง หน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสระบุรี ใน 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอแก่งคอย อำเภอหนองแค อำเภอวิหารแดง อำเภอเมวกเหล็ก และอำเภอวังม่วง มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ จำนวน 135 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ได้เสนอ
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 1.1 ความหมายของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 1.2 ความสำคัญของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 1.3 การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การบริหารสถานศึกษาตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
  - 2.2 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
  - 2.3 แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา
  - 2.4 เป้าหมายการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 3.1 ด้านความปลอดภัย
  - 3.2 ด้านโอกาส
  - 3.3 ด้านคุณภาพ
  - 3.4 ด้านประสิทธิภาพ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ความหมายของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 2) นโยบายสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง แนวทางการดำเนินงานเพื่อเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้น
พื้นฐานให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบและกระบวนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบให้มี
ประสิทธิภาพ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมเร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทาง
การศึกษาให้ผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภทรวมถึงเด็กพิการและด้อยโอกาส มีความรู้และทักษะแห่งโลก

ยุคใหม่ ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน การเขียน การคิดเพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่การศึกษา ระดับสูง และโลกของการทำงานเร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทาง เดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการประเมินหลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพ และสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการ และเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สร้างความมั่นใจและไว้วางใจ ส่งเสริมให้รับผิดชอบต่อผลที่เกิดกับ นักเรียนที่สอดคล้องกับวิชาชีพ เร่งสร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นองค์กรคุณภาพ ที่แข็งแกร่ง และมีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี มีความสามารถรับผิดชอบ การจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานที่มีคุณภาพ และมาตรฐานได้เป็นอย่างดี เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจ และมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจนเป็นสถานศึกษาคุณภาพ และมีประสิทธิภาพที่สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล สร้างระบบ การควบคุมการจัดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีข้อมูลสารสนเทศ และข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการ เรียนการสอน อย่างพร้อมสมบูรณ์ และมีนโยบายการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างพร้อม บริบูรณ์ สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี ทั้งส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาคเร่งรัดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ทุกภาคส่วนเข้า มามีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบของโรงเรียนให้เป็นแบบร่วมคิดร่วมทำ การมีส่วนร่วม และการประสานงาน สามารถใช้เครือข่ายการพัฒนาการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กร วิชาชีพกลุ่มบุคคล องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่นเร่งปรับระบบการบริหารงาน บุคคล มุ่งเน้นความถูกต้อง เหมาะสม เป็นธรรม ปราศจากคอร์รัปชัน ให้เป็นปัจจัยหนุนในการเสริมสร้าง คุณภาพ และประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจสร้างภาวะจูงใจ แรงบันดาลใจ และความรับผิดชอบต่อ ความสำเร็จตามภาระหน้าที่ มุ่งสร้างพลเมืองดี ที่ตื่นตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรม ได้และทำให้การศึกษานำการแก้ปัญหาสำคัญของสังคม รวมทั้งปัญหาคอร์รัปชัน ทুমเหมาะสมการเพื่อ ยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาแล้วและโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้คุณภาพ เพื่อไม่ให้ผู้เรียน ต้องเสียโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 1) นโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง นโยบายที่กำหนดขึ้นโดยยึดถือแนวทางรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 54 ว่า “รัฐต้องดำเนินการ ให้เด็กทุกคนได้รับ การศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย” และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 28/2559 เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้น

พื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ได้มีคำสั่งไว้ในข้อ 3 ว่า “ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ชั้นพื้นฐานดำเนินการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน 15 ปี ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” จึงได้วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของรัฐบาลจากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 -2580) ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565) ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในระยะ 5 ปี ด้านการศึกษาไว้ ดังนี้ 1) ให้มีการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง 2) การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ และ 3) การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงาน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งแนวความคิดการจัดการศึกษา โดยยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (education for all) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (inclusive education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (all for education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs, 2030) ประเด็นภายในประเทศ (local issues) เช่น คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (national strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของคณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 22) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง แนวทางในการพัฒนาประเทศ โดยการนำยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดีเก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้องมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิดผู้ประกอบการเกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง”

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 30-32) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง นโยบายด้านการศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในทุกด้าน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกิดผลสัมฤทธิ์และสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (big rock) ที่มีความสำคัญเร่งด่วน และสามารถดำเนินการและวัดผลได้ อย่างเป็นรูปธรรมในช่วงปี พ.ศ. 2564-พ.ศ. 2565 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

1. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย
2. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
3. การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้
  - 3.1 ด้านความปลอดภัยพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ
  - 3.2 ด้านโอกาส
    - 3.2.1 สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย
    - 3.2.2 ดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน วารสารฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
    - 3.2.3 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน
    - 3.2.4 ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ด้านคุณภาพ

3.3.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็น ของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

3.3.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่านคณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

3.3.3 ปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ

3.3.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

3.4 ด้านประสิทธิภาพ

3.4.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

3.4.2 พัฒนาโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (stand alone) ให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

3.4.3 บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 น้อยกว่า 20 คน ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

3.4.4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ และสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

3.4.5 สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนาวัตกรรมการศึกษา และการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.4.6 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาความหมายของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชำรงตัน สรุปลงได้ว่า นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง แนวทางที่กำหนดขึ้นสำหรับการปฏิบัติในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน ทุกระดับทุกประเภท อย่างเต็มตามศักยภาพ ตามความสามารถ และความถนัดให้มีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดี เก่ง เป็นพลเมืองดีของชาติและพลเมืองโลก สามารถประกอบสัมมาชีพตามความถนัดของตนเองได้ โดยต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ ในการบริหารสถานศึกษาตามนโยบายนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และเชื่อมโยงนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกระจายอำนาจทางการศึกษา โดยสร้างความร่วมมือกับชุมชน ท้องถิ่น และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา สอดรับกับบริบทของพื้นที่ บริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน น้อมนำศาสตร์พระราชาลักษณ์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และปรับโครงสร้างการบริหารให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. ความสำคัญของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 2) กล่าวถึง ความสำคัญของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การสร้างและพัฒนาคนไทยเพื่ออนาคตของประเทศ สร้างคนไทยให้เป็นคนดีและคนเก่ง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น สามารถสร้างวิสัยทัศน์และวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้ รวมถึงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของคนไทย และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติเป็นหลัก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561, หน้า 70-71) กล่าวถึง ความสำคัญของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ

1. จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐานการจัดการศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร และบริหารงบประมาณอุดหนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. พัฒนาระบบการบริหาร ส่งเสริมและประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
4. พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
5. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
6. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 1) กล่าวถึง ความสำคัญ ของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็น รูปธรรมที่ชัดเจนตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน เร่งรัด และพัฒนาการจัดการศึกษา ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้เน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดเป้าหมายให้นักเรียน ทุกระดับชั้นอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและสื่อสารได้ เพื่อเป็นการวางรากฐานสำคัญ ในการเรียนรู้ในระดับชั้นที่สูงขึ้น ทั้งนี้ เห็นว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่ประสบ ความสำเร็จได้นั้น ต้องปรับโครงสร้างการบริหารจัดการ ตั้งแต่สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนจัดบรรยากาศ การเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจใคร่เรียนรู้ รวมถึงการใช้สื่อนวัตกรรม และวิธีจัดการเรียน การสอนของครูด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 2) กล่าวถึง ความสำคัญของ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่ยุค ของการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของประเทศครั้งสำคัญ ที่จะพัฒนาประชากรในวัยเรียนทุกคน และทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุกกันดาร ให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติและพลเมืองโลกที่ดีมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัย รักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยและพลโลกที่มีทักษะ การคิดขั้นสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการเกษตรกรยุคใหม่ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของ ตนเอง

จากการศึกษาความสำคัญของนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้างต้น สรุปได้ว่าการกำหนดแนวทางเพื่อนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยการส่งเสริม สนับสนุน เร่งรัด และพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เน้นคุณภาพผู้เรียนเป็น สำคัญ พัฒนาประชากรในวัยเรียนทุกคน และทุกกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการวางรากฐาน สร้างและพัฒนา

คนไทยให้มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น สามารถวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นคนไทยและพลเมืองโลกที่มีทักษะการคิดขั้นสูง มีทักษะการปฏิบัติงาน มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นผู้สร้างนวัตกรรมได้ โดยอยู่บนพื้นฐานของการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย ด้วยการปรับใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติเป็นสำคัญ

3. การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 17-18) กล่าวถึงการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรากฐานของการศึกษาของคนไทย ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านมาสสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งมั่นพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของความรับผิดชอบที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย

ด้านพันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการ ที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา และบูรณาการจัดการศึกษา มีเป้าประสงค์ เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ดังนี้
  - 3.1 นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ
  - 3.2 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค
  - 3.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงาน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

3.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษา มีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

3.5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

3.6 พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, หน้า 4-7) กล่าวถึง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม บูรณาการ การจัดการศึกษาบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นชอบกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และจุดเน้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้ วิสัยทัศน์การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย

ด้านพันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม การบูรณาการการจัดการศึกษา และเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษากำหนดเป้าหมาย

3.1 ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.2 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และเสมอภาค

3.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

3.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

3.5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเน้นการทำงานแบบบูรณาการมีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษากระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

3.6 พื้นที่พิเศษได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

3.7 หน่วยงานทุกระดับพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.8 หน่วยงานทุกระดับ มีงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มียุทธศาสตร์ ดังนี้

3.8.1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

3.8.2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

3.8.3 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.8.4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

3.8.5 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3.8.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 2-3) กล่าวถึง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า ด้านวิสัยทัศน์สร้างคุณภาพทุนมนุษย์สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน มีพันธกิจดังนี้

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

3. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ

4. สร้างโอกาส ความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

6. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีเป้าหมาย

6.1 ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัยมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี

6.2 ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.3 ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี

6.4 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ

6.5 สถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม

6.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบริหารงานเชิงบูรณาการ เป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนาในการขับเคลื่อนคุณภาพ กำกับติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

6.7 สำนักงานส่วนกลาง ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานโดยกระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา บริหารเชิงบูรณาการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้วิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 25-26) กล่าวถึง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาขั้น

พื้นฐาน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และมุ่งสู่ Thailand 4.0 ดังนี้

นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ

นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

จากการศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานข้างต้น สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างคนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเพื่อความยั่งยืนของสังคม โดยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้วยการกำหนดนโยบายยึดหลักบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดความสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารสถานศึกษาตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ศรีเรือน ยิ้มย่อง (2556, หน้า 11) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การบริหารจัดการในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย คือ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เยาวชนของชาติให้ได้รับการศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

รัตนา หลวงกลาง (2558, หน้า 21) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดบริการทางการศึกษาโดยใช้กระบวนการบริหารและทรัพยากรในการบริหาร เช่น บุคลากร นักเรียน การสอน หลักสูตร งบประมาณ สื่อการสอน เป็นต้น เพื่อที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามจุดหมายที่สถานศึกษากำหนด

ยงศักดิ์ ก้างยาง (2560, หน้า 28) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่าย เป็นการใช้ศาสตร์ และศิลปะในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา คือ ให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

อร่าม วัฒนะ (2561, หน้า 37) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชนที่ทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

บุญส่ง กรุงชาติ (2562, หน้า 11-12) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องวางแผน กำหนดวิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานต่าง ๆ และยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ

เสกสรรค์ ปิวศิลป์ศักดิ์ (2562, หน้า 27) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารโรงเรียนเป็นความร่วมมือกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุด ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะทัศนคติ ค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม โดยผ่านวิธีการของการจัดการ การสั่งการ การอำนวยความสะดวก และการปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

จากการศึกษาความหมายของการบริหารสถานศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษาหมายถึงการจัดการในสถานศึกษาโดยดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานและคุณภาพ มีการวางแผนการดำเนินงานตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เยาวชน สู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 29) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดทิศทางการบริหารไว้ในมาตรา 39 ว่าขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษามี ดังนี้ ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง สถานศึกษาจึงมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบการบริหารด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ในขณะเดียวกันต้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์สอดคล้องกับบริบทของชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งต้องกำหนดเป้าหมายของตนเองในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข ณ ระดับใด ระดับหนึ่ง อาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550, หน้า 29-31) ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ ข้อ 1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณีในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. ด้านวิชาการ ได้แก่ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านงบประมาณ ได้แก่ 1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี 2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง 3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร 4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ 5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ 7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ 8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา 10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา 11) การวางแผนพัสดุ 12) การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี 13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดทำพัสดุ 14) การจัดหาพัสดุ 15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ 16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน 17) การเบิกเงินจากคลัง 18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน 19) การนำเงินส่งคลัง 20) การจัดทำบัญชีการเงิน 21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน และ 22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ 1) การวางแผนอัตรากำลัง 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน 6) การลาทุกประเภท 7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน 10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ 12) การออกจากราชการ 13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ 14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ 15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ 17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต และ 20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. ด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 8) การดำเนินงานธุรการ 9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 11) การรับนักเรียน 12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา 13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 15) การทัศนศึกษา 16) งานกิจการนักเรียน 17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัด

การศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน 21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน และ 22) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

เอกลักษณ์ ขาวนวล (2551, หน้า 14-30) นำขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา มาเป็นกรอบในการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้ โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลและการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชนได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้ โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายใน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้สถานศึกษาประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระหว่างสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ติดตามประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษา และรายงานผลให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ จัดทำแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้ และกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งการเรียนรู้และเครือข่าย การเรียนรู้ ใช้การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้ปกครอง ครอบครัวยุว ชุมชน และสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัด กระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง

3. การวัดผล ประเมินผล และการเทียบ โอนผลการเรียน คือ กำหนดระเบียบ การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการ วัดและอนุมัติผลการเรียน จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการขอมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา

4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา คือ จัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สนับสนุนส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพ ในระดับหน่วยงานภายในสถานศึกษา กำกับ ติดตาม และตรวจสอบประเมินผลการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิต พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม สถานศึกษาจัดหา จัดทำสื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษาให้กับครูและนักเรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย

6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ คือ จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ คือ ดำเนินการเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับชุมชน โดยร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันทางสังคมอื่น ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนสามารถเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ โดยร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน และสถาบันทางสังคมอื่น สนับสนุนและช่วยเหลือให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างชุมชน โดยร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันทางสังคมอื่น

2. การบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการให้มีความคล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณอย่างเป็นอิสระคล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้

2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ

3. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารจัดการด้านทรัพยากรที่ได้รับอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ

1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา

1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา

1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ

2. การจัดสรรงบประมาณ
  - 2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
  - 2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
  - 2.3 การโอนเงินงบประมาณ
3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
  - 3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้งินและผลการดำเนินงาน
  - 3.2 การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
4. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
  - 4.1 การจัดการทรัพยากร
  - 4.2 การระดมทรัพยากร
  - 4.3 การจัดหารายได้และผลประโยชน์
  - 4.4 กองทุน กุ๊ยมเพื่อการศึกษา
  - 4.5 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน
  - 5.1 การเบิกเงินจากคลัง
  - 5.2 การรับเงิน
  - 5.3 การเก็บรักษาเงิน
  - 5.4 การจ่ายเงิน
  - 5.5 การนำส่งเงิน
  - 5.6 การกั้นเงินไว้เบิกเหลือมปี
6. การบริหารบัญชี
  - 6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
  - 6.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
  - 6.3 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
  - 7.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
  - 7.2 การจัดหาพัสดุ
  - 7.3 การกำหนดแบบรูปรายการหรือลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง
  - 7.4 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

มีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

1. การจัดตั้งงบประมาณ มีตัวบ่งชี้ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณของสถานศึกษา วิเคราะห์แผนกลยุทธ์ โดยพิจารณาแผนงาน/โครงการของฝ่ายต่าง ๆ เพื่อนำไปจัดตั้งเป็นแผนงบประมาณของสถานศึกษา จัดทำแผนงบประมาณตามแผนงาน/โครงการให้มีความเชื่อมโยงกับดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน งาน/โครงการและจัดตั้งงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา จัดทำคำขอตั้งงบประมาณของสถานศึกษาเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำข้อตกลงบริการสาธารณะ โดยมีเป้าหมายให้บริการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

2. การจัดสรรงบประมาณ คือ การจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ เช่น จัดส่งแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อขอใช้งบประมาณไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เบิกจ่ายงบประมาณประเภทต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการประจำปี อนุมัติการใช้งบประมาณของสถานศึกษาตามประเภทและรายการที่ได้รับงบประมาณ การโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ เช่น โอนเงินงบประมาณวงเงินรวมต่างประเภท งบรายจ่ายของแต่ละแผนงาน งาน/โครงการ การรายงานผล เช่น รายงานผลการดำเนินงาน ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี โดยแสดงรายละเอียดผลผลิตและผลลัพธ์ของแผนงาน/โครงการตามแผนที่กำหนดไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ คือการตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณ เช่น การกำหนดแผนการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา วางแผนตรวจสอบ วิเคราะห์ ประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของสถานศึกษา สอบทานระบบการปฏิบัติงาน สอบทานความเชื่อถือได้ของข้อมูล ตรวจสอบระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจการตรวจสอบติดตามการใช้ผลผลิต เช่น การประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายวางแผนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา วิเคราะห์และประเมินผลความมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานในสถานศึกษา

4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา คือ ทุนการศึกษา เช่น วางแผนรณรงค์ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษาและทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบการรับจ่ายทุนการศึกษาและทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คุ้มค่า และมีความโปร่งใส สรุปรายงานเผยแพร่ และเชิดชูเกียรติ

ผู้สนับสนุนการศึกษาและทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เช่น สำรวจความต้องการของนักเรียนและคัดเลือกผู้เสนอขอกู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ประสานการกู้ยืมเพื่อการศึกษากับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง สร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา เช่น สำรวจความต้องการของนักเรียนและคัดเลือกผู้เสนอขอกู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ประสานการกู้ยืมเพื่อการศึกษากับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง สร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา เช่น จัดระบบสวัสดิการเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การจัดสรรทรัพยากร เช่น สำรวจและจัดทำข้อมูลทรัพยากรเพื่อการศึกษาในเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา เพื่อประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือกันใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอนและสถานศึกษา ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ดำเนินการเชิญเชิญบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา การส่งเสริมการบริหารจัดการรายได้และผลประโยชน์ในรูปแบบที่หลากหลาย จัดหารายได้และผลประโยชน์และบริหารจัดการตามแนวของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

5. การบริหารการเงิน คือ การเบิกเงินจากคลัง เช่น ยื่นเรื่องขอเบิกเงินพร้อมหลักฐานสำหรับรายการที่ได้จัดสรรและกำหนดให้เบิกเป็นเงินก้อน เช่น เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรให้เขตพื้นที่การศึกษา เว้นแต่กรณีการขอเบิกงบประมาณที่จัดสรรและกำหนดให้เบิกเป็นวงเงินรวมไม่ต้องยื่นเรื่องให้เขตพื้นที่การศึกษา การรับเงิน เช่น รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินในส่วนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา การจ่ายเงิน เช่น จ่ายเงินที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ให้แก่บุคลากรหรือผู้มีสิทธิโดยตรงเว้นแต่กรณี ที่เป็นอำนาจจ่ายของคลัง และที่คลังกำหนดให้ส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้ช่วยหักเงิน ณ ที่จ่าย และนำเงินที่หักส่งตามอำนาจหน้าที่ การนำส่งเงิน เช่น นำส่งเงินที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ โดยนำส่งคลังโดยตรงหรือนำส่งคลังโดยผ่านธนาคาร

6. การบริหารการบัญชี คือ การจัดทำบัญชีการเงิน เช่น จัดทำบัญชีเฉพาะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา จัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน เช่น จัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงินส่งเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเปิดเผยต่อสาธารณชน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน เช่น จัดทำและจัดหาแบบพิมพ์ขึ้นใช้เอง เว้นแต่เป็นแบบพิมพ์กลางที่เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำขึ้นเพื่อจำหน่ายแจก

7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ คือ การวางแผนจัดหาพัสดุ เช่น วางแผนจัดหาพัสดุปีปัจจุบันและล่วงหน้า 3 ปี เฉพาะส่วนที่จัดหาเองหรือที่จะร่วมมือกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นจัดหา การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ เช่น กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเว้นแต่กรณีที่มีรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเป็นมาตรฐานอยู่แล้ว การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ เช่น พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุในระดับสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ เช่น จัดหาพัสดุด้วยและจำหน่ายพัสดุ เช่น ควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาตามระเบียบกฎหมายกำหนด การจัดหาผลประโยชน์สินทรัพย์ เช่น จัดหาผลประโยชน์สินทรัพย์ในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา

3. การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานให้เกิดความคล่องตัว อีสาระภายใต้กฎหมายระเบียบตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคล ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพโดยยึดระเบียบวินัยจรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
4. เพื่อให้ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและการรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

จากแนวคิดขยายภารกิจในการบริหารงานบุคคลข้างต้น สามารถกำหนดเป็นรายละเอียดได้ ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลัง ได้แก่ ประเมินความต้องการอัตรากำลัง จัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

2. การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่นสำรวจและรวบรวมข้อมูล การขอปรับปรุงตำแหน่งให้สูงขึ้นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา รวบรวมคำขอและผลงานการขอเลื่อนวิทยฐานะเสนอไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขอกำหนดตำแหน่งเพิ่มเติม และเสนอขออนุมัติตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน เสนอขอเปลี่ยนแปลงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และตามที่ได้รับมอบหมาย

3. การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง เช่น เสนอความต้องการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในกรณีที อ.ก.ค. เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบและมอบหมาย ดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งอัตรากำลังชั่วคราว

4. การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและเตรียมความพร้อมและการพัฒนาอย่างเข้ม

4.1 แจ้างภาระงาน มาตรฐานคุณภาพ มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

4.2 ดำเนินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการสำหรับบุคลากรทางการศึกษาหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสำหรับผู้ได้รับการบรรจุราชการในตำแหน่ง "ครูผู้ช่วย" ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

4.3 ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามเงื่อนไขที่ได้แจ้งให้ทราบตามข้อ 1 อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

4.4 รายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มแล้วแต่กรณีต่อเขตพื้นที่การศึกษา

4.5 ดำเนินการแต่งตั้งหรือสั่งให้พ้นจากสภาพการเป็นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดเมื่อได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

5. การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คือ

5.1 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา เช่น การย้ายผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาสถานศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายต่อเขตพื้นที่การศึกษา การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น รวบรวมรายชื่อและข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พึงประสงค์จะขอย้าย และให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและที่พึงประสงค์จะขอย้าย และให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน พิจารณาให้ความเห็นชอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอข้ายมาปฏิบัติงานในสถานศึกษา ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เสนอเรื่องไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในกรณีให้ความเห็นที่ไม่สมควรรับย้าย ให้แจ้งเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ ส่งย้ายและส่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

5.2 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา เช่น การย้ายผู้บริหารหน่วยงานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอข้ายไปยังเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดและเขตพื้นที่การศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารวบรวมรายชื่อและข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายและให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายมาปฏิบัติงานในสถานศึกษา ในกรณีให้ความเห็นชอบรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เสนอเรื่องไปยังเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ในกรณีให้ความเห็นที่ไม่สมควรย้ายให้แจ้งเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ ส่งย้ายและส่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

6. การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ ได้แก่

6.1 ตรวจสอบคำขอเปลี่ยนแปลงสถานภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความประสงค์จะขอเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่และเสนอต่อเขตพื้นที่การศึกษา

6.2 เสนอแนะให้ความเห็นชอบในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขอเปลี่ยนแปลงตำแหน่งมาดำรงตำแหน่งในสถานศึกษานั้น ๆ

6.3 การได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

7. เงินเดือนและค่าตอบแทน ได้แก่

7.1 อัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนให้เป็นไปตามบัญชีอัตราเงินเดือนและ
เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

7.2 การได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่กฎหมายกำหนด

8. การเลื่อนขั้นเงินเดือน ได้แก่

8.1 การเลื่อนขั้นเงินเดือนปกติ คือ ประกาศเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติ
ในการพิจารณาความดีความชอบให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทราบ
โดยทั่วกัน แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมาย
กำหนดในฐานะผู้บังคับบัญชา รวบรวมข้อมูลพร้อมความเห็นของผู้มีอำนาจในการประเมิน และ
ให้ความเห็นในการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอคณะกรรมการ
ตามข้อ 2 พิจารณาแจ้งคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ในฐานะผู้บังคับบัญชาทราบ พร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน ส่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง

8.2 การเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ กรณีถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจาก
การปฏิบัติหน้าที่ราชการ เช่น เสนอเรื่องพร้อมทั้งข้อเท็จจริง และความเห็นที่เป็นข้อยุติและ
รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปยังเขตพื้นที่ ดำเนินการด้านสวัสดิการให้แก่ครอบครัวผู้ถึงแก่กรรม
อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามเกณฑ์ และวิธีการที่กฎหมายกำหนดตามความเหมาะสม

9. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่

9.1 วิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ในสถานศึกษา

9.2 จัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา

9.3 ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแผนที่กำหนด

9.4 สร้างและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา

10. การลาศึกษาต่อ ได้แก่

10.1 อนุญาตหรือขออนุญาตการลาศึกษาต่อตามนโยบายหลักเกณฑ์ และ
วิธีการของเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ
ตามที่กฎหมายกำหนด

10.2 เสนอเรื่องการขออนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ลาศึกษาต่อให้เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเพื่อทราบแล้วแต่กรณี

11. การประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่

11.1 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. กำหนด

11.2 ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามเกณฑ์และวิธีการตามข้อ 1

11.3 นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา

11.4 รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานในส่วนที่เขตพื้นที่การศึกษาร้องขอได้รับทราบ

12. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ ได้แก่

12.1 ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพการศึกษา

12.2 สร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่มีผลงานดีเด่นและมีคุณงามความดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด หรือกรณีอื่นตามความเหมาะสม

13. มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่

13.1 ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประพฤติตามระเบียบ วินัย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

13.2 ควบคุม ดูแล และส่งเสริมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบ วินัย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

14. การส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่

14.1 เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

14.2 เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัยในตนเอง

14.3 ป้องกันไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย

15. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

15.1 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง คือ กรณีมีมูลความผิดวินัย (ไม่ร้ายแรง) ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงในฐานะผู้บังคับบัญชา พิจารณาลงโทษทางวินัยหากปรากฏผลการสอบสวนว่าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด รายงานผลการพิจารณาลงโทษทางวินัยไปยังเขตพื้นที่การศึกษา

15.2 ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เช่น การดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชัดเจน กรณีมีมูลการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง หรือรายงานผู้มีอำนาจแล้วแต่กรณี ประสานกับหน่วยงานการศึกษาอื่นและกรรมการสอบสวนกรณี มีการกระทำผิดวินัยร่วมกัน พิจารณาสถานโทษหรือสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรงรายงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือเสนอสถานโทษไปยังเขตพื้นที่การศึกษา กรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

16. การสั่งพักราชการ ได้แก่ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อมีการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมีเหตุสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามที่กฎหมายกำหนด

17. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ ได้แก่ เสนอรายงานการดำเนินการลงโทษทางวินัย และการลงโทษที่ให้ดำเนินการแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

18. การอุทธรณ์ ได้แก่

18.1 รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาแล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณาในกรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องอุทธรณ์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

18.2 เสนอความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องเรียนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

19. การร้องทุกข์ ได้แก่

19.1 รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาแล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณา ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องร้องทุกข์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

19.2 เสนอความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อประกอบการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

20. การออกจากราชการ ได้แก่

20.1 การออกจากราชการ เช่น อนุญาตการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการ

ที่กฎหมายกำหนด หรือรับเรื่องการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้บังคับบัญชาแล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาไปยังการอนุญาตให้ลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหากเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

20.2 สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง หรือเสนอให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี

21. การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ดำเนินการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสนอไปยังเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการต่อไป

22. งานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่

22.1 จัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

22.2 ดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างในสถานศึกษา

22.3 รับเรื่องการแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด แล้วเสนอให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณา

23. งานยกเว้นคุณสมบัติ ได้แก่ เสนอความเห็นและข้อมูลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ยกเว้นคุณสมบัติตามที่ อ.ก.ค.ศ. ขอ

24. งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ได้แก่

24.1 ดำเนินการในการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างในสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

24.2 จัดทำทะเบียนผู้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างในสังกัด

4. การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการงานอื่น ๆ เพื่อบรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลในชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการสนับสนุนส่งเสริมประสานงานและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีความเลื่อมใสศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาการบริหารทั่วไปจะเป็นกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาและหน่วยงานให้เกิดความคล่องตัว สามารถดำเนินกิจการไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขอบข่าย/ภารกิจงานบริหารทั่วไป มีดังนี้

2.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ เช่น การจัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่นเขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารและการประชาสัมพันธ์

2.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา เช่น ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบกำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาที่เกี่ยวข้อง กับสถานศึกษา ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.3 การวางแผนการศึกษา เช่น แผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ เช่น จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษาและสนองความต้องการของชุมชนและสังคมโดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนองค์กร สถาบัน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเสนอแผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ให้เขตพื้นที่ศึกษารับทราบ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี เช่น กำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ จากเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีตามนโยบายและกรอบแนวทางของสถานศึกษาและตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรร่วมกับทรัพยากรของสถานศึกษาหรือที่สถานศึกษาจัดหาได้เอง เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาให้เขตพื้นที่ศึกษารับทราบ

2.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน เช่น ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการจัดและ
พัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษา และตามความต้องการของ
สถานศึกษา แจ้างผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ เผยแพร่ผล
การศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้บุคคลในสถานศึกษาและสาธารณชนทราบ

2.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร เช่น พัฒนาระบบการบริหาร
จัดการภายในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

2.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน เช่น กำหนดมาตรฐานและดัชนี
ชี้วัดผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสถานศึกษา ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน
การปฏิบัติงานของสถานศึกษา ปรับปรุง และพัฒนาทั้งมาตรฐานและการปฏิบัติงานและระบบ
การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เช่น วางแผนการดำเนินการนำนวัตกรรม
และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไปใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

2.8 งานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา เช่น สนับสนุนข้อมูล
รับทราบหรือดำเนินการตามมติของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี

2.9 การดำเนินงานธุรการด้านการเงิน การคลัง บัญชี และพัสดุ เช่น วางระบบ
และวิธีปฏิบัติด้านการเงิน การคลัง และการพัสดุของสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่และตามกรอบของ
ระเบียบและกฎหมายที่กำหนด การดำเนินงานจัดซื้อ จัดจ้าง และการทำบัญชีของสถานศึกษาตาม
ระเบียบที่กำหนดการขอเบิกจ่ายงบประมาณไปยังคลังจังหวัดผ่านเขตพื้นที่การศึกษาตามระบบ
ที่กำหนด กำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนและ
ระเบียบที่กำหนด

2.10 อำนวยการด้านบุคลากร เช่น จัดระบบการส่งเสริม สนับสนุน และ
อำนวยความสะดวกในการบริหารงานบุคคลตั้งแต่การสรรหา บรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย การพัฒนา สิทธิ
ประโยชน์และสวัสดิการ ตลอดจนการดำเนินการทางวินัยตามบทบาทความรับผิดชอบของ
สถานศึกษา

2.11 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เช่น การบำรุง ดูแล และ
พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสม
พร้อมที่จะใช้ประโยชน์

2.12 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน เช่น ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่น
ในการสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา เสนอทำสำมะโน
ผู้เรียนในเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

2.13 การรับนักเรียน เช่น กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาของแต่ละสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด

2.14 การจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา เช่น เสนอข้อมูลและความต้องการในการยุบรวม เลิก หรือเปลี่ยนสภาพสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

2.15 การอำนวยการและประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เช่น สืบหาความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกรูปแบบทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

2.16 กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

2.17 กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาตามอัธยาศัยตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา รวมทั้งเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

2.18 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เช่น กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมถึงการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ร่วมกัน

2.19 การทัศนศึกษา เช่น วางแผนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษาดำเนินการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

2.20 การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน เช่น ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน

2.21 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา เช่น วางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาตามแนวทางที่กำหนด ติดตามประเมินผลปรับปรุง และพัฒนาการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา

2.22 การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา เช่น ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

2.23 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เช่น ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการ และพัฒนาการศึกษาาร่วมกัน

2.24 งานกำกับดูแลสถานศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงาน เช่น จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบที่กำหนดไว้ รายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สาธารณชน รับทราบ ปรับปรุง และพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษา

2.25 การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน เช่น วางแผนการจักระบบ การควบคุมภายในสถานศึกษา ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในและรายงานให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

จากการศึกษาขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทุกด้านของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการยึดถือหลักการและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิด การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยแบ่งการบริหารงานโรงเรียน ดังนี้การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารงานงบประมาณ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับ งบประมาณและการเงิน ในเรื่องของการเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การระดม ทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชีการบริหารพัสดุและ สินทรัพย์ การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงานนับตั้งแต่การสรรหา บุคคลเข้าปฏิบัติงาน การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาและการประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้พ้นจากงาน การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การบริหารต่าง ๆ ในโรงเรียน บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยงานธุรการและสารบรรณ กิจกรรมสถานศึกษา งาน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานรักษาความปลอดภัย งานอนามัย และโภชนาการ งานประชาสัมพันธ์ และงานชุมชนสัมพันธ์

3. แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 18-22) กล่าวถึงแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพด้วยกลยุทธ์

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

1.1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.1.1 ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา เตรียมความพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา

1.1.2 ปลูกฝังผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ รวมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และห่างไกลยาเสพติด

1.1.3 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาขึ้นไป

1.1.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย

1.1.5 ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา

1.2 พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

1.2.1 ปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพ โดยลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตามความจำเป็นและ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

1.2.2 ส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย มีศูนย์รวมสื่อให้ครูสามารถยืมสื่อไปใช้ ในการจัดการเรียนรู้ได้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

1.2.3 ปรับปรุงวิธีการวัดและประเมินผล ให้สามารถพัฒนาและประเมินผล ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

1.2.4 ส่งเสริมสนับสนุนการนำผลการประเมินในระดับสถานศึกษา ระดับชาติ (NT, O-NET) และระดับนานาชาติ (PISA) มาใช้พัฒนาการเรียนรู้อให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน

1.2.5 ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพ ควบคู่ไปกับวิชาสามัญ

2. สร้างการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.1 สร้างความเข้าใจและความตระหนักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้แก่ผู้ปกครองชุมชน สังคม และสาธารณชนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.2 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการกำกับดูแล และมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.3 ประสานสถาบันที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อให้มีการคัดเลือกอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ 2 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค

เป้าประสงค์ที่ 6 พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ด้วยกลยุทธ์

1. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

1.1 สนับสนุนให้สถานศึกษามีคุณภาพ มีรูปแบบการเรียนการสอนสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ มุ่งสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้ครอบคลุมทุกตำบล

1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจัดการศึกษาวิชาชีพ โดยสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่น

1.3 ส่งเสริมการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย และมีคุณภาพตามมาตรฐานให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบปกติ รูปแบบเพื่อความเป็นเลิศ รูปแบบเพื่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ และรูปแบบการศึกษาทางเลือก

1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่ง เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้)

2. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.1 สร้างความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และระบบคุ้มครองนักเรียน รวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับเครือข่าย สหวิชาชีพทุกระดับ

2.2 ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับเด็กด้อยโอกาส ที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร เช่น เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่น เด็กต่างด้าว เด็กไทยที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน เป็นต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

เป้าประสงค์ที่ 3 ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงานและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

เป้าประสงค์ที่ 6 พื้นที่พิเศษได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ด้วยกลยุทธ์

1. ลดภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.1 ขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลีกเลียงการจัดกิจกรรมโครงการในช่วงเปิดภาคเรียน

1.2 ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการในลักษณะกลุ่มโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีจำนวนครูไม่เพียงพอ

1.3 กำหนดนโยบาย ให้ผู้บริหารสถานศึกษาสอนอย่างน้อย 1 รายวิชา ในโรงเรียนของตน และประสานบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมช่วยสอนในโรงเรียนที่ครูไม่เพียงพอ

1.4 ประสานและส่งเสริมการทำงานของผู้มีจิตอาสา หรือการสนับสนุนบุคลากรจากองค์กรต่าง ๆ

2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และทักษะในการสื่อสารของครู ให้มีสมรรถนะด้านการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 เผยแพร่องค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม วิธีการจัดการเรียนรู้ การสอนคิดแบบต่าง ๆ ตลอดจนการวัดและประเมินผล ให้สามารถนำมาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

2.2 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาตามศักยภาพของแต่ละบุคคลในรูปแบบที่หลากหลาย โดยการประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนา

2.3 ส่งเสริมระบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

2.4 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

2.5 ส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

2.6 ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะในการคุ้มครองดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ที่มีความต้องการพิเศษ หรือต้องการการคุ้มครองพิเศษ

3. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

4. เสริมสร้างระบบแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน เกิดผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์

4.1 ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพ

4.2 ส่งเสริมความก้าวหน้าของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีวิทยฐานะสูงขึ้น

5. ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

6. ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กร องค์กรคณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วางแผน สรรหาย้าย โอนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของโรงเรียน และชุมชน

6.1 สร้างความตระหนักกับองค์กร องค์กรคณะบุคคลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการสรรหาย้าย โอน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

6.2 ประสานสถาบันอุดมศึกษาผลิตครูวิชาเอกที่ตรงกับความต้องการ สามารถจัดการเรียนรู้ ที่มีความแตกต่างหลากหลายได้ และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, หน้า 10-16) กล่าวถึง แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ดังนี้ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง น้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาหรือ “ศาสตร์พระราชา” มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างยั่งยืนปลูกฝังและเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตย ความสามัคคี สมานฉันท์ สันติวิธี ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผ่านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และความเป็นพลเมืองส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน ที่เอื้อต่อการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น อาชญากรรม และความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ สิ่งเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ ฯลฯ พัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ เช่น เขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เขตระเบียบเชิงเศรษฐกิจ เขตสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเขตพื้นที่ชายแดน เขตเศรษฐกิจพิเศษ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันปรับปรุงหลักสูตรในระดับปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐาน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศคู่ค้า และภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ พัฒนาผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา ให้มีพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้มีความพร้อมเข้าสู่การเรียนในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning) เน้นทักษะกระบวนการให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งใน และนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ปลูกฝังทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ และจิตวิทยาศาสตร์ สนับสนุนการผลิต จัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลายรวมทั้งการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมการจัดการหลักสูตรทักษะอาชีพ ควบคู่ไปกับวิชาสามัญ เช่น ทวิศึกษา (dual education) หลักสูตรระยะสั้น ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ) ให้เต็มตามศักยภาพด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอย่างเข้มข้น ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม กระดับผลการประเมินระดับนานาชาติตามโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบสหวิทยาการ เช่น สะเต็มศึกษา (Science Technology Engineering and Mathematics Education : STEM Education) เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้การวัดและประเมินผล โดยเน้นให้มีการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพทั้งระบบเชื่อมโยงกับการเลื่อนวิทยฐานะในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น TEPE Online (Teachers and Educational Personnels Enhancement Based on Mission and Functional Areas as Majors) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning) ฯลฯ พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนด การกำหนดแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การประเมิน และ

การพัฒนา การสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการทำงานด้าน โอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมการเข้าถึงบริการทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 3-27) กล่าวถึง แนวทาง การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ดังนี้ กลยุทธ์เชิงนโยบาย

นโยบายที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง พัฒนาการศึกษาศึกษาของสถานศึกษาในเขต พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง ได้รับการบริการด้านการศึกษาระดับพื้นฐานที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรง ตามความต้องการ

แนวทางการดำเนินการ

1. สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่สูง ในถิ่นทุรกันดาร ชายแดน ชายฝั่ง ทะเล และเกาะแก่ง ตามความจำเป็นและ เหมาะสมกับบริบท

2. สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดูแลหอพัก นอนตามความจำเป็น และเหมาะสมกับบริบท

3. จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง ให้จัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเกิดจิตสำนึกรักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

4. สร้างเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็น “การพัฒนาการจัดการศึกษา ที่เหมาะสม กับสภาพบริบทของพื้นที่สูงใน ถิ่นทุรกันดาร ชายแดน ชายฝั่งทะเล และ เกาะแก่ง ควรทำอะไร” ผ่านช่องทาง จัดเวทีเสวนา การแสดงนิทรรศการ การติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ เช่น การสร้าง website facebook และ line เป็นต้น

5. พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ใน พื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร

6. พัฒนาครูให้มีทักษะการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ 2

7. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในการพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะ ชีวิต ทักษะอาชีพ และภาษาที่ 3 ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมพหุวัฒนธรรม

นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา ให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการ การศึกษาเพื่อการมีงานทำ (career education)

แนวทางการดำเนินการ

1. พัฒนาหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีหลักคิดที่ถูกต้อง รักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพตามความต้องการได้ และมีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่

2. ปรับปรุงหลักสูตรปฐมวัยเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนา ทั้ง 4 ด้าน สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของพื้นที่

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ซึ่งจัดทำขึ้นบนพื้นฐานความต้องการจำเป็นเฉพาะของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือความสามารถพิเศษ

พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม

แนวทางการดำเนินการ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรปรับปรุงหลักสูตรจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม

2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนด

พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

1. พัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัยมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อที่จะเข้ารับการพัฒนาการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย
4. ส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่พ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ
5. จัดให้มีโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย ให้สามารถพัฒนาเด็กก่อนประถมให้มีพัฒนาการความพร้อม เพื่อเตรียมตัวไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
6. พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็น 3 ด้าน
  - 6.1 การรู้เรื่องการอ่าน (reading literacy)
  - 6.2 การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (mathematical literacy)
  - 6.3 การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (scientific literacy)
7. พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านดิจิทัล (digital competence) และสมรรถนะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3
8. มีความรู้ และทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่
9. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning)
10. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนในลักษณะของ stem ศึกษา
11. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน หรือบันได 5 ขั้น (IS : Independent Study)
12. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ เช่น
  - 12.1 ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม
  - 12.2 ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
  - 12.3 ความรู้ทางวิศวกรรม และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา
  - 12.4 ความรู้และทักษะในด้านศิลปะ
  - 12.5 ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์
13. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินสมรรถนะตามแนวทางการประเมิน PISA ด้วยระบบการสอบแบบ online ให้กับผู้เรียนทุกคนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น
14. ส่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในทางการประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมิน PISA ให้แก่ ศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน

15. ให้บริการเครื่องมือการวัดและประเมินอิงสมรรถนะตามแนวทางการประเมินผลผู้เรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ด้วยระบบ online testing

16. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรและแผนการเรียนนำไปสู่ความเป็นเลิศ ในแต่ละด้าน

17. ส่งเสริมผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านศิลปะดนตรีและกีฬาโดยจัดเป็นห้องเรียนเฉพาะด้าน

18. พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด และเป็นนวัตกรรม ผู้สร้างนวัตกรรม พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

แนวทางการดำเนินการ

18.1 สร้างกลไกของระบบแนะแนวทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ อิงสมรรถนะและเตรียมความพร้อมสู่การประกอบสัมมาอาชีพ

18.2 พัฒนารายวิชาที่ส่งเสริมการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

18.3 ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรทักษะอาชีพควบคู่กับวิชาสามัญ เช่น ทวิศึกษาหลักสูตรระยะสั้น

18.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามความสนใจ ในทักษะอาชีพที่ตนเองถนัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

18.5 ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารตามหลักโภชนาการ และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของอนามัย

18.6 ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาด้านอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Learning : SEL) ในทุกช่วงวัย

18.7 สถานศึกษามีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการดำเนินการ

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาการจัดการศึกษาเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (global goals for sustainable development)

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานทุกสังกัดจัดสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับหลัก zero waste และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Environmental Education Sustainable Development: EESD)

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

แนวทางการดำเนินการ

1. ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention Early: EI) ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยบริการและที่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนากิจการการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้วยระบบและรูปแบบที่หลากหลาย

3. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาในโรงเรียนเรียนรวมและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ

4. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

5. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

6. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะและการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

9. ส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม และสร้างสรรค์

10. ส่งเสริม สนับสนุนเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

11. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่มีความสามารถพิเศษในด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา ศิลปะ และอื่น ๆ เพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศพร้อมก้าวสู่สากล

12. ส่งเสริม สนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

13. จัดให้มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ

14. จัดให้มีกลุ่มงานระบบประกันคุณภาพในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง

15. ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษาจัดทำ รวบรวม ผลิต พัฒนา และเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรม งานวิจัยทางการศึกษา

16. สำรวจสภาพอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา จัดทำผังบริเวณ จัดทำแบบรูปและรายการสิ่งก่อสร้าง

17. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีแนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

18. ส่งเสริม สนับสนุนให้เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพและกลุ่มสถานศึกษาขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

19. ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัด

20. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองในพื้นที่พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ

21. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษา

ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำ digital technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัด สร้างสังคมฐานความรู้ (knowledge -based society) เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แนวทางการดำเนินการ

1. พัฒนาระบบคลังข้อมูล องค์กรความรู้ เพื่อให้บริการ digital textbook ตามเนื้อหาหลักสูตรที่กำหนด สื่อ วิดีโอ และองค์ความรู้ประเภทต่าง ๆ และให้บริการแก่ผู้เรียนให้การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. พัฒนา digital platform เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3. สถานศึกษาสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่าน digital platform
นโยบายที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตครู ในการผลิตและพัฒนาครูให้ตรงกับสาขาวิชา และสอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21

แนวทางการดำเนินการ

1. ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการวิเคราะห์ความขาดแคลน และความต้องการครู

2. ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการกำหนดสมรรถนะครู ให้สอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21

3. ประสานความร่วมมือ ในการวางแผนในการผลิตครูทั้งระบบ

4. สถาบันการศึกษาผลิตครูตามความต้องการและความขาดแคลนครู ระยะ 20 ปี

5. ประสานความร่วมมือ ติดตาม ประเมินผล การผลิตครู

พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม

แนวทางการดำเนินการ

1. ศึกษาวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง (need assessment) ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครบวงจร

2. กำหนดกรอบและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เชื่อมโยงกับความก้าวหน้าในวิชาชีพ (career path)

3. ประสานกับสถาบันการศึกษา สถาบันครูพัฒนา หรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดทำหลักสูตรที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรที่กำหนด

4. สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา วางแผนและเข้ารับการพัฒนามตามหลักสูตรที่กำหนดที่เชื่อมโยงความก้าวหน้าในวิชาชีพ (career path)

5. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

6. ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (higher order thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning)

7. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีความรู้ทักษะด้าน digital literacy, digital pedagogy ทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ ทักษะสื่อสารภาษาที่ 3

8. ส่งเสริมพัฒนาและยกระดับความรู้ภาษาอังกฤษของครูที่สอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ระดับการพัฒนาทางด้านภาษา (CEFR) ตามเกณฑ์ที่กำหนด

9. ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง (differentiated instruction)

10. ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการคิดขั้นสูง (higher order thinking)

11. ส่งเสริมและพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล และการสอนแบบคละชั้น

12. ส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล และตามสภาพและประเภทของความพิการ

13. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองผ่านระบบ online และแบบ face-to-face training

14. ปรับเปลี่ยนกระบวนการวิธีการประเมินครู โดยเน้นการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนโดยผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นหลัก และประเมินจรรยาบรรณของครู ทุก ๆ 5 ปี (ประเมิน 360 องศา)

นำ digital technology มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

แนวทางการดำเนินการ

1. พัฒนา digital platform เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

2. พัฒนา digital platform ระบบบริหารจัดการผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

3. พัฒนา digital content ในองค์ความรู้การจัดการศึกษาในสาขาที่ขาดแคลน เช่น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และผู้เรียนที่มีความแตกต่าง เป็นต้น

4. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านระบบ digital technology

นโยบายที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับท้องถิ่น ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

แนวทางการดำเนินการ

1. สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

2. สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ จัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียน (0-6 ปี)

3. สถานศึกษาร่วมมือกับองค์กรปกครอง ชุมชน เอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ จัดทำแผนการนักเรียนทุกระดับ

4. สถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตาม ตรวจสอบ เด็กวัยเรียน ได้เข้าถึงการบริการการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง ครบถ้วน

5. สถานศึกษาจัดทำฐานข้อมูลประชากรวัยเรียน เพื่อเก็บรวบรวม เชื่อมโยงข้อมูล ศึกษาวិเคราะห์ เพื่อวางแผนการจัดบริการการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

ยกระดับสถานศึกษาในสังกัดทุกระดับ และทุกประเภท ให้มีมาตรฐานตามบริบทของ พื้นที่ เพื่อให้พัฒนาผู้เรียน มีคุณภาพ มีมาตรฐานเสมอกัน

แนวทางการดำเนินการ

1. จัดทำมาตรฐานสถานศึกษาโดยพิจารณาจากปัจจัย หรือองค์ประกอบขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีมาตรฐานเสมอกัน ตามบริบทเชิงพื้นที่ เช่น

1.1 ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ หอประชุม สนามกีฬา ห้องเรียน ห้องพิเศษ วัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น

1.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.3 ด้านการบริหารจัดการ

1.4 ด้านงบประมาณ

1.5 ด้านความปลอดภัย

1.6 ด้าน digital technology

2. ส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามที่กำหนด สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษแนวทางการดำเนินการ

1. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของการจัดการศึกษาพิเศษที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ส่งเสริม สนับสนุนสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจัดทำกลยุทธ์ศาสตร์ แผนการดำเนินงาน และแผนปฏิบัติการเชิงรุก เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานแบบมีส่วนร่วม

3. ส่งเสริม สนับสนุนระบบการจัดการศึกษาพิเศษ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าสู่บริการช่วง เชื่อมต่อ (transitional services) หรือการส่งต่อ (referral) เข้าสู่การศึกษา ในระดับเดียวกันและ ที่สูงขึ้น หรือการอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกสถานศึกษาในสังกัดมีความพร้อมทั้งระบบ เพื่อสามารถ จัดการศึกษาแบบเรียนรวม

5. จัดให้มีศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษ ในการติดตาม ช่วยเหลือ และสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จัดสรรงบประมาณสนับสนุนผู้เรียน และสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพียงพอ
แนวทางการดำเนินงาน

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิธีการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษา ทั้งด้าน ความเหมาะสม เพียงพอ

2. จัดสรรงบประมาณให้ผู้เรียน และสถานศึกษาโดยตรง

3. ประสานความร่วมมือกับกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ digital technology มาใช้ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

แนวทางการดำเนินงาน

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีโครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย

2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่ใช้เป็น เครื่องมือในพัฒนาทักษะด้าน digital literacy แก่ผู้เรียน

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงพัฒนาห้องเรียนให้เป็นห้องเรียน digital

4. ส่งเสริม สนับสนุน digital device สำหรับผู้เรียนทุกระดับอย่างเหมาะสม เพื่อ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

5. ส่งเสริม สนับสนุน digital device และพัฒนา digital pedagogy สำหรับครู อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance Learning Information Technology: DLIT)

7. โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
นโยบายที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินการ

1. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

2. ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

3. ยกย่องเชิดชูเกียรติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สถานศึกษา และองค์คณะบุคคลที่มีผลงานเชิงประจักษ์

4. กำหนดให้หน่วยงานในสังกัดทุกหน่วยงานใช้ระบบการบริหารจัดการที่มุ่งเน้น คุณธรรมและความโปร่งใสในการทำงานตามหลักการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA: Integrity & Transparency Assessment)

สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วม บริหารจัดการศึกษา

แนวทางการดำเนินงาน

1. ส่งเสริมการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน (area-based management) รูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจ “CLUSTERS”

2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม จัดทำแผนบูรณาการจัดการศึกษาในระดับพื้นที่

3. สร้างความเข้มแข็งในการยกระดับคุณภาพการศึกษารูปแบบเครือข่าย เช่น เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ สหวิทยาเขต กลุ่มโรงเรียน ฯลฯ

4. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่

5. ส่งเสริม สนับสนุนผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสาธารณชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมรับผิดชอบ (accountability) ในการบริหารจัดการศึกษา

6. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อ การศึกษา

ยกระดับการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีอิสระ นำไปสู่การกระจายอำนาจ 4 ด้าน ให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาตามบริบทของพื้นที่

แนวทางการดำเนินการ

1. ศึกษา วิเคราะห์ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ระบบการบริหารงานของหน่วยงาน บทบาทหน้าที่ทั้งระดับปฏิบัติ และรับการกำกับติดตาม

2. ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนารูปแบบการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา 4 ด้าน ให้สถานศึกษา โดยในปีงบประมาณ 2562 ให้ศึกษานำร่องรูปแบบ การกระจายอำนาจ เช่น

2.1 เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

2.2 โรงเรียนร่วมพัฒนา (partnership school)

2.3 autonomous school

3. ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบโครงสร้างของสถานศึกษา (enterprise architecture) ในฐานหน่วยงานระดับปฏิบัติ และหน่วยงานระดับกำกับติดตามให้เหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน

4. ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา digital technology ใช้ในการจัดการศึกษาทั้งระบบ (digital transformation)

5. สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหาเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูสายผู้สอนปฏิบัติหน้าที่เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเท่านั้น

6. ยกกระดับสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทักษะ และคุณภาพชีวิตของชุมชน

7. สร้างความเข้มแข็ง และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ เช่น โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนนวัตกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนา โรงเรียนประชารัฐ โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนห้องเรียนกีฬา ฯลฯ

8. นำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติการตรวจสอบติดตามเพื่อการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

9. สร้างมาตรฐาน และกำหนดแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

10. ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กมีระบบการบริหารจัดการที่หลากหลาย เช่น การบริหารจัดการแบบกลุ่มโรงเรียน การสอนแบบคละชั้น

11. พิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารที่มีศักยภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก พิจารณาค่าตอบแทนพิเศษและสวัสดิการอื่น ๆ สำหรับผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

12. ปรับปรุงกฎหมายระเบียบข้อปฏิบัติให้สอดคล้องกับการกระจายอำนาจ

13. สถานศึกษามีอิสระในการบริหารงาน และจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้ได้ตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น นำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเพื่อสนับสนุนผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพียงพอ

แนวทางการดำเนินงาน

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิธีการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้เรียน และสถานศึกษา ทั้งด้านความเหมาะสม เพียงพอ

2. จัดสรรงบประมาณให้ผู้เรียน และสถานศึกษาโดยตรง

3. ประสานความร่วมมือกับกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ digital technology มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี big data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะและความถนัด และสามารถวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศต่อไป

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรมนุษย์ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สามารถเชื่อมโยง และบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง สุขภาพและการพัฒนาอาชีพ ในตลอดช่วงชีวิต เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง และศักยภาพบุคคลของประเทศ นำไปสู่การตัดสินใจระดับนโยบายและปฏิบัติ

2. พัฒนา digital platform ด้านการเรียนรู้ผู้เรียน และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา และหน่วยงานในสังกัดใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ

3. พัฒนา digital platform ด้านการบริหารงาน เพื่อสนองตอบต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรตามภารกิจที่รับผิดชอบ นำไปสู่การพัฒนาฐานข้อมูลบุคลากรที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ ตั้งแต่การคัดสรร บรรจุแต่งตั้ง ตลอดจนเชื่อมโยง ถึงการพัฒนาครู เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าในอาชีพ

4. พัฒนา digital platform ระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การพัฒนาฐานข้อมูลประชากรด้านการศึกษาของประเทศ

5. พัฒนา big data เพื่อเชื่อมโยง วิเคราะห์ข้อมูลทุกมิติ นำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 24-86) กล่าวถึง แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ดังนี้

นโยบายที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ

พัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลโลกที่ดี โดยมีแนวทางการดำเนินการ

ดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามที่กำหนด

2. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกถึง ความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุขมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองมีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมมีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมอัตลักษณ์ มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออมโอบอ้อมอารี มีวินัย และรักษาศีลธรรม

พัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกระดับ ความรุนแรงที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงภัยจากยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคาม ในชีวิตและทรัพย์สิน การค้ามนุษย์อาชญากรรมไซเบอร์ ภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน และภัยคุกคาม รูปแบบใหม่ตลอดจนรู้จักวิธีการป้องกัน และแก้ไขหากได้รับผลกระทบจากภัยดังกล่าว

2. มีมาตรการและแนวทางการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน

3. จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้มีความมั่นคงปลอดภัย

4. มีระบบการดูแล ติดตาม และช่วยเหลือผู้เรียน ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้รับ คำปรึกษา ชี้แนะและความช่วยเหลืออย่างทันการณ์ ทันเวลา รวมทั้งการอบรมปมนิสัย

การจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีแนว ทางการดำเนินการ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน บนพื้นฐานความหลากหลายใน วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์วิถีชีวิต และความต้องการของชุมชน

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริม และสร้างโอกาสให้ผู้เรียน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเสริมมาตรการการรักษาความ ปลอดภัยของสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเสริมสร้างสวัสดิการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัย

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะเป็นมาตรการการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่เฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง ได้รับการบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรงตามความต้องการ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ของสถานศึกษา ดังนี้

1. พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร

2. พัฒนาครูให้มีทักษะการสอนภาษาไทยสำหรับเด็ก ที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน

3. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในการพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และภาษาที่ 3 ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมพหุวัฒนธรรม

นโยบายที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สถานศึกษาดำเนินการวัดแววผู้เรียน และพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนตามศักยภาพ และความถนัด โดยจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning) เช่น การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน หรือบันได 5 ขั้น (Independent Study: IS) การเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบสหวิทยาการ เช่น สะเต็มศึกษา (Science Technology Engineering and Mathematics Education: STEM Education) เป็นต้น โดยส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบดิจิทัล (digital learning platform) ปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการตามความถนัด ความสามารถความสนใจของผู้เรียน และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสุขภาพอนามัย ให้เป็นคนที่สมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ สถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรและจัดการกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามความสนใจและความถนัดเต็มตามศักยภาพส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยเน้นการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามความต้องการ และความถนัดของผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศในทักษะสื่อสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 เพิ่มเติมอย่างน้อย 1 ภาษาปรับเปลี่ยนวิธีการวัดประเมิน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยมุ่งเน้นการวัดประเมินตามสมรรถนะรายบุคคล โดยการวัดให้มีการวัดประเมิน จากส่วนกลางในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สรุปและรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีแนวทางดำเนินการของสถานศึกษา ดังนี้

พัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล (หลักสูตรเชิงสมรรถนะ) และปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของพื้นที่

การพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพของผู้เรียนสถานศึกษา

1. จัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย จัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้
2. จัดการเรียนรู้สร้างประสบการณ์ เน้นการเรียนรู้แบบมีความสุข
3. ปรับปรุงอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก สนามเด็กเล่นให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย สามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. จัดหาสื่อ อุปกรณ์ ที่มีคุณภาพเหมาะสมมีมาตรฐาน และความปลอดภัย
5. อภิบาลเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพที่ดี ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
6. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา
7. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีวินัย มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1. จัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning)
2. จัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้ และระบบความคิด ในลักษณะสหวิทยาการ (steam education) เช่น ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถามความเข้าใจ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีความรู้ทางวิศวกรรม และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหาความรู้ และทักษะในด้านศิลปะความรู้ด้านคณิตศาสตร์และระบบคิดของเหตุผล และการหาความสัมพันธ์
3. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ รวมถึงกิจกรรมการแนะแนวทั้งด้านศึกษาต่อ และด้านอาชีพ เป็นการวางพื้นฐานการเรียนรู้ การวางแผนชีวิตและวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีสุขภาพที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาด้านอารมณ์และสังคม (Social and Emotional Learning: SEL)

6. จัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (coding)
 7. ดำเนินการให้ผู้เรียนได้รับประทานอาหารอย่างครบถ้วนถูกต้องตามหลักโภชนาการ
 เป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบและวินัยการคลัง

8. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงาน
 ที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาโดยมีแนวทางดำเนินการ
 ของสถานศึกษา ดังนี้

1. ส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active
 learning)

2. ส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน หรือบันได 5 ชั้น (Independent
 Study: IS)

3. ส่งเสริม สนับสนุนครูให้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และ
 ระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ (steam education) เช่น ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้ง
 คำถามความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีความรู้ทางวิศวกรรม และความคิดเพื่อหาทาง
 แก้ปัญหาความรู้และทักษะในด้านศิลปะความรู้ด้านคณิตศาสตร์และระบบคิดของเหตุผลและการหา
 ความสัมพันธ์

4. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เป็นนักคิด
 นักปฏิบัติ นักประดิษฐ์ เป็นนวัตกรรม นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมในอนาคตรวมทั้งจัดกิจกรรมกีฬา
 การออกกำลังกายและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี
 สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เมื่อถึงขั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถ
 วางแผนการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพได้ตามความถนัดความต้องการ และความสนใจของ
 ตนเอง

5. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาด้านอารมณ์และสังคม (Social and Emotional
 Learning : SEL)

6. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงาน
 ที่เกี่ยวข้อง

พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการดูแลเป็นพิเศษนำเทคโนโลยีดิจิทัล (digital
 technology) มาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนทุกระดับการจัดการศึกษา

1. ประยุกต์ใช้ข้อมูลองค์ความรู้ สื่อ วิดีโอ และองค์ความรู้ประเภทต่าง ๆ หนังสือน
 แบบเรียนในรูปแบบของดิจิทัลเทคบุ๊ก (digital textbook) ตามเนื้อหาหลักสูตรที่กำหนด

2. จัดการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล (digital learning platform) เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล

การพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นมาตรการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องดำเนินการเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในอาชีพและหน้าที่ของตนโดยพัฒนาให้เป็นครูเป็นครูยุคใหม่ ปรับบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “coach” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ปรับวิธีสอนให้เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำกิจกรรมในชั้นเรียน ทำหน้าที่กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจแนะนำวิธีเรียนรู้และวิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรม และสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสร้างร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับท้องถิ่น ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่โดยมีแนวทางการดำเนินการของสถานศึกษา ดังนี้

1. ร่วมกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่รับผิดชอบ

2. ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ จัดทำแผนการรับนักเรียนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

3. ร่วมกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ จัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียน (อายุ 0-6 ปี) เพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา

4. ร่วมกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ ติดตาม ตรวจสอบ เด็กวัยเรียนได้เข้าถึงบริการการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงครบถ้วน

5. ร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ ชุมชนภาคเอกชน และทุกภาคส่วนบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชนให้สามารถเข้าร่วมกับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ จัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) ให้ผู้เรียนอย่างเพียงพอ มีคุณภาพ

7. ร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ สนับสนุนให้ผู้เรียนที่อยู่ห่างไกล ได้เดินทางไปเรียนอย่างปลอดภัยทั้งไปและกลับ

นโยบายที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
แนวทางการดำเนินการ

จัดทำroad map และแผนปฏิบัติการเพื่อจัดแนวทางการดำเนินการในห้องค์ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จัดทำคู่มือและพัฒนาสื่อนวัตกรรมในรูปแบบ qr code และสื่อระบบ multimedia และอื่น ๆ จัดทำเกณฑ์การประกวดโรงเรียนคาร์บอนต่ำและชุมชนคาร์บอนต่ำและพัฒนาวิทยากรให้ความรู้เรื่องวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (LCA) ผู้สังคมนคาร์บอนต่ำ พัฒนา วิเคราะห์ แผนการจัดการเรียนและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ในเรื่องการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงระดับมัธยมศึกษา และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการเก็บข้อมูลการลดก๊าซที่มีผลต่อปรากฏการณ์ภาวะเรือนกระจก เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ ในรูปแบบการเปรียบเทียบและการลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน carbon emission/carbon footprint ในสถานศึกษาสู่ชุมชน จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำ road map เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโรงเรียนคาร์บอนต่ำ สู่ชุมชนคาร์บอนต่ำพัฒนาต่อยอดและขยายผลศูนย์การเรียนรู้ลดใช้พลังงานการจัดการขยะ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน 6 ศูนย์ 4 ภูมิภาค พัฒนาเครื่องมือ และกระบวนการให้ความรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม เรื่อง การผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมใน 6 ภูมิภาค จัดสรรงบประมาณดำเนินการตาม road map และแผนปฏิบัติการ 255 เขต เพื่อดำเนินการต่อยอดขยายความรู้และสร้างเครือข่ายโรงเรียน ชุมชน และเชื่อมต่อกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาระบบการรณรงค์ให้มีการจัดซื้อ จัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยกระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นแบบ 225 เขต และสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการสำนักงานสีเขียวและสถานศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (green office) พัฒนาระดับสถานศึกษานำร่องขยายผล ส่งสถานศึกษาต้นแบบ ด้านการพัฒนา ด้านการผลิต และบริโภค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ เช่น การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เบอร์ 5 และผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากและสัญลักษณ์เบอร์ 5 เพื่อลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและลดปริมาณขยะในสำนักงานและสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และบูรณาการสาระการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ขยายผลผ่านระบบ DLTV ส่งเสริมความรู้เรื่องการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อความปลอดภัย และสุขภาพที่ดีสู่สังคมนเมืองเชิงนิเวศและการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมที่ดีและการเลือกผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและฉลากที่แสดงสัญลักษณ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมพัฒนานวัตกรรม โดยใช้กระบวนการ BBL/PLC และ decision-making การนำขยะมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบผลิตภัณฑ์และพลังงานและลดปริมาณขยะ การบำบัดน้ำเสีย ลดการเผาและลดใช้สารเคมี สู่วิทยาลัยปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมขยายผลจากโรงเรียนคาร์บอนต่ำสู่ชุมชนเชิงนิเวศและการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมดี green city ด้านพลังงาน การจัดการขยะและน้ำเสียชุมชนผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้นักเรียน สถานศึกษาได้ศึกษา เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้

โรงงานอุตสาหกรรม การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ชุมชนเมืองนิเวศ และหน่วยงานส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้และจัดทำโครงการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมแนวทางการจัดการเรียนรู้อาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา จัดค่ายเยาวชนวัยชนลดคาร์บอนเพื่อโลก ประกวดชุมชนต้นแบบที่นำความรู้จากโรงเรียนต่อยอดสู่ชุมชนนิเวศ ปลอดภัย ปลอดภัยเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม อย่างน้อย 2,000 ชุมชน จัดทำระบบนิเทศติดตามผลการดำเนินงานในสถานศึกษา ทั้งในระบบออนไลน์และนิเทศเชิงคุณภาพพัฒนาการกรอกข้อมูลระบบการนิเทศ ติดตาม แลกเปลี่ยนนำเสนอผลงาน และมอบรางวัลเกียรติยศ ประชาสัมพันธ์ และจัดพิมพ์ เว็บไซต์ ผลงานเพื่อเผยแพร่และเป็นต้นแบบ สรุปผลรายงาน

นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

แนวทางการดำเนินการ

1. สถานศึกษาได้รับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นอิสระ
2. สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานส่วนกลางได้รับการพัฒนาให้เป็นหน่วยงานที่มีความทันสมัย ยืดหยุ่น คล่องตัวสูงพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม ตรวจสอบ ติดตาม เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกตำบล
3. สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานส่วนกลางนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology) มาใช้ในการบริหารจัดการและตัดสินใจทั้งระบบ
4. สถานศึกษา และหน่วยงานในสังกัดทุกระดับมีความโปร่งใสปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
5. สถานศึกษา หน่วยงานในสังกัด ทุกระดับ ผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA)
6. สถานศึกษาทุกแห่งและหน่วยงานในสังกัดมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิชาการ ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานในสังกัด
7. สถานศึกษาทุกแห่งมีข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้สู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (big data technology)
8. สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานส่วนกลางมีแพลตฟอร์มดิจิทัล (digital platform) เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านบริหารจัดการศึกษา
9. สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสรุปได้ว่า น้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระบรมราชโบายด้านการศึกษาศาสตร์พระราชชาติประชาชาติ เพื่อพัฒนาการศึกษาทุกระดับอย่างต่อเนื่องตามความสามารถของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสานความร่วมมือ ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น สังคม ครูใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม จัดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ด้วยการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ ผู้ที่อยู่ในวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่มีมาตรฐานสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการจัดการศึกษามีรูปแบบที่หลากหลาย มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็ง ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาตนเอง ลดภาระงานอื่นของครู บริหารจัดการโรงเรียนที่มีจำนวนครูไม่เพียงพอมีการเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการวิเคราะห์ความขาดแคลนและความต้องการครูในสาขาวิชาต่าง ๆ ผลิตครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลนส่งเสริมการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการให้เกิดการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ปลูกฝังกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยบูรณาการสาขาวิชาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม จัดหาสื่อเทคโนโลยีสร้างนวัตกรรม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง นำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติการ ตรวจสอบ ติดตาม เพื่อการปรับปรุงพัฒนา และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาโดยมีระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงบูรณาการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ระหว่างกระทรวง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คนไทยมีการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ ตลอดช่วงชีวิตมี digital platform ที่เชื่อมโยงวิเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต มีสุขภาพที่ดีดำรงชีวิตในสังคมอย่างยั่งยืนและมีความสุข

4. เป้าหมายการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 1) กล่าวถึง เป้าหมายการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

6. พื้นที่พิเศษได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, หน้า 2) กล่าวถึง เป้าหมายการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา กระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

6. พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

7. หน่วยงานทุกระดับพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

8. หน่วยงานทุกระดับ มีงานวิจัยที่สามารถนำผลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 2-3) กล่าวถึง เป้าหมายการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัว เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี

2. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี

4. ผู้บริหารสถานศึกษา ความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ

5. สถานศึกษา ความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับ ชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบริหารงานเชิงบูรณาการ เป็นสำนักงานแห่ง นวัตกรรมยุคใหม่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนาในการขับเคลื่อนคุณภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

7. สำนักงานส่วนกลาง ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน โดย กระจายอำนาจ การบริหารงานและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา บริหารเชิงบูรณาการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้วิจัยและนวัตกรรม ในการขับเคลื่อนคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 24-25) กล่าวถึง เป้าหมาย การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรมมีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อ สังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริตมัธยัสถ์ อุดม อโอบออารี มีวินัย รักษาศีลธรรม

2. ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพสร้างความสามารถในการแข่งขัน

3. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะมีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสม

ตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมืองพลโลกที่ดี (global citizen) พร้อมก้าวสู่สากลนำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีความรู้และจรรยาบรรณ ตามมาตรฐานวิชาชีพ

5. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) กลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียม และมีคุณภาพ

6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาเป้าหมายการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสรุปได้ว่า นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ เสมอภาคมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีสุขภาพที่เหมาะสม มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมก้าวสู่สากลนำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม และการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งเสริมพัฒนาตนเอง สนับสนุนครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีความรู้และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษา มีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเน้นการทำงานแบบบูรณาการมีเครือข่ายการบริหารจัดการการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเขตพื้นที่พิเศษได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ หน่วยงานทุกระดับพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีงานวิจัยที่สามารถนำผลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม

ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ด้านความปลอดภัย

สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559, หน้า 115) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 ได้กำหนดแนวทางด้านความปลอดภัยในการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติเพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีรายละเอียด ดังนี้

1. บูรณาการการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเข้าสู่กระบวนการวางแผน ทั้งระดับชาติ ระดับชุมชนท้องถิ่นและสาขาการผลิตต่าง ๆ พัฒนาองค์ความรู้ สนับสนุนการประเมินและจัดทำแผนที่ความเสี่ยงจากภัยพิบัติในพื้นที่และภาคการผลิตที่มีลำดับความสำคัญสูง

2. เสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ สนับสนุนการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติในระดับพื้นที่ ส่งเสริมแนวทางการจัดการภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมภาคเอกชนในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องของธุรกิจ สร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่นในการร่วมกันดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

3. พัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน พัฒนาระบบการเตือนภัยให้มีความแม่นยำ น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมกลไกการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและสามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศได้ พัฒนากลไกบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน

4. พัฒนาระบบการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประสบภัยได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ยกย่องมาตรฐานการตรวจสอบความปลอดภัยภายหลังการเกิดภัยพิบัติ และปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยของสิ่งก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของโครงสร้าง

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า 94) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย โดยสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ปัจจุบันภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติ มีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น อาทิ ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ

ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น ความมั่นคงของชาติ จึงมิได้ครอบคลุมเฉพาะมิติด้านการทหารหรืออำนาจอธิปไตยเท่านั้นแต่ยังครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ ซึ่งในแต่ละมิติล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การป้องกันภัยคุกคามเหล่านั้นจะต้องพิจารณาในมิติที่มีความเชื่อมโยงกัน และการดำเนินการเพื่อวางรากฐาน และกลไกการสร้าง ความมั่นคง เพื่อป้องกันและป้องปรามภัยเหล่านั้นจะต้องเริ่มที่กระบวนการจัดการศึกษาของประเทศ

การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาตินั้น จำเป็นต้องวางรากฐานการสร้าง ความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ คือ สถาบันหลักของชาติอันประกอบด้วย ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นสถาบันสำคัญที่อยู่คู่กับประเทศไทยมาช้านาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นเสาหลักในการสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่น เป็นศูนย์รวมจิตใจความรัก ความสามัคคีของคนในชาตินอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การสร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสามัคคีในชาติรวมทั้งการป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้และความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป คือ การดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรม ความรุนแรงในสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยและความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อแก่นหลักของประเทศ โดยให้ความสำคัญในการรักษาและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติการสร้าง ความปรองดองสามัคคีของคนในชาติและการเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่สันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตลอดจนมุ่งส่งเสริมความมั่นคงทั้งการป้องกันผลกระทบหรือลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564

ดังนั้น การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึก ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทักษะคิดความเชื่อค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข อันจะส่งผลให้สังคมและประเทศเกิดความมั่นคง ธำรงรักษาอธิปไตยและผ่านพ้นจากภัยคุกคามต่าง ๆ ได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 104) ในด้านความปลอดภัยได้นำนโยบายเร่งด่วนด้านการศึกษา ข้อที่ 7 การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 โดยสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ใหม่ในระบบดิจิทัล ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้มุ่งสู่ระบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีด้านวิศวกรรม คณิตศาสตร์ โปรแกรมเมอร์ และภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาคอมพิวเตอร์ (coding) ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในทุกตำบล

ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อแบ่งปันองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษาสู่สาธารณะ เชื่อมโยงระบบการศึกษากับภาคปฏิบัติจริงในภาคธุรกิจสร้างนักวิจัยใหม่และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ และโครงข่ายสังคมออนไลน์ของคนไทยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบในเชิงสังคม ความปลอดภัย อาชญากรรมทางไซเบอร์และสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีในสังคม รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 1) ได้มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น "การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ" มุ่งเน้นด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณด้านความปลอดภัย พ.ศ. 2564 - 2565 ดังนี้ พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564, หน้า 8-9) ได้กำหนดความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน เป้าหมายของความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน เพื่อคุ้มครองนักเรียนและบุคลากรด้านการศึกษาจากการเสียชีวิต การบาดเจ็บ และอันตรายในโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนวางแผนจัดการศึกษาต่อเนื่องแม้ในระหว่างที่เกิดภัยพิบัติ เพื่อปกป้องการลงทุนในภาคการศึกษา เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการลดความเสี่ยงและการฟื้นตัวของภาคการศึกษาสามเสาหลักของความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ซึ่งอยู่ภายใต้ต้นนโยบายและการปฏิบัติด้านการศึกษา มีความสอดคล้องกับการบริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับสากล ระดับประเทศ ภูมิภาค จังหวัด และระดับพื้นที่ รวมทั้งในโรงเรียนครอบคลุมความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ประกอบด้วยสามเสาหลัก ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติรากฐานของการวางแผนสำหรับความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียนคือการจัดการประเมินความเสี่ยงแบบภัยหลายชนิด การวางแผนนี้ควรเป็นส่วนหนึ่งของระบบข้อมูลการจัดการการศึกษาในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและในระดับพื้นที่ ข้อมูลเรื่องความเสี่ยงจากภัยพิบัติเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์นโยบายของภาคการศึกษาและการจัดการในภาพรวม ซึ่งจะให้ข้อมูลเชิงประจักษ์และหลักฐานที่สำคัญสำหรับการวางแผนและการดำเนินงานความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียนและความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. 2558 - 2573 และกรอบการดำเนินงานเซนต์เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 - 2573 ผลสัมฤทธิ์ของการบูรณาการความปลอดภัยรอบ

ด้านในโรงเรียนเข้าไปในกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนและนโยบายการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ เรื่อง การลดความเสี่ยง ได้แก่

1. ปรับปรุงการเข้าถึงการศึกษาของเด็กอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ และปลอดภัย
2. พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบัน กลไกและเครือข่ายประสานงานรวมทั้งศักยภาพระดับประเทศในการสร้างความสามารถในการรับรู้ปรับตัวและฟื้นคืนกลับ จากภัยและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ภาคการศึกษาทั้งในระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น

3. บูรณาการแนวทางการลดความเสี่ยงเข้าไปในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมรับภัยฉุกเฉิน การตอบสนองและการฟื้นฟูจากภัยพิบัติในภาคการศึกษา

4. ติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านการลดความเสี่ยงภัยพิบัติและความขัดแย้ง

5. เพิ่มจำนวนและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับภัย เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับภัยหลายชนิด และข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงภัยพิบัติ

จากการศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านความปลอดภัยสรุปได้ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยของผู้เรียนทุกคน มีการวางแผนสำหรับความปลอดภัยในโรงเรียน จัดทำการประเมินความเสี่ยงเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ มีแผนเผชิญเหตุ ฝึกซ้อมการเกิดภัยในรูปแบบต่าง ๆ ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้กับทุกคน ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่น ร่วมกันดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากจากโรคภัยต่าง ๆ ภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ร่วมกันป้องกันผลกระทบและลดความเสี่ยง

2. ด้านโอกาส

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 10) กล่าวถึง ด้านโอกาสในการศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ

1. ผลกระทบโครงสร้างประชากรต่อคุณภาพการศึกษา

ประเทศไทยเริ่มมีสัดส่วนของประชากรวัยเด็ก (0-14 ปี) ลดลงในขณะที่กลุ่มวัยทำงาน (อายุ 15 – 59 ปี) ก็เริ่มลดลงเรื่อย ๆ จนเริ่มมีผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) มากกว่าวัยเด็กเพิ่มขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานต้องรับภาระเลี้ยงดูเด็กและดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น ดังประเทศที่พัฒนาแล้วได้ประสบมาก่อนประเทศไทยจากอดีตที่เรามุ่งเน้นการให้โอกาสในการเข้าถึงเชิงปริมาณ

อย่างเพียงพอ เช่น การขยายโรงเรียน เพิ่มครู หรือทุ่มเททรัพยากรศึกษาที่มากขึ้น แต่ไม่มีตัวเทียบกับความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา และผลตอบแทนที่ตัวเด็กว่า เก่ง ดี มีคุณภาพได้อย่างไร จากนั้นไปสู่ออนาคตจะเป็นโอกาสที่จะเร่งพัฒนา “คุณภาพ” การจัดการศึกษาของไทยให้คนไทยทุกช่วงวัยเรียนมีศักยภาพที่เป็นฐานในการผลักดันเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ

2. การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

ที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของประเทศไทยประสบความสำเร็จด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสามารถเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุระหว่าง 16 - 69 ปี จากร้อยละ 5.3 ในปี 2529 เป็นร้อยละ 8.3 ในปี 2553 โดยเพิ่มการเรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ได้แก่ การเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากร้อยละ 6.9 ในปี 2529 เป็นร้อยละ 53.7 ในปี 2553 นอกจากนี้ ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา อัตราการออกกลางคันของนักเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 46) กล่าวถึง ด้านโอกาสในการศึกษาด้านการเพิ่มโอกาสเข้าถึงการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียน

1. ควรเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการจัดการศึกษาทั้งในเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างทั่วถึง
2. ปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น โดยเพิ่มภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา จัดการเรียนการสอน โดยเชื่อมโยงภาษาและวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพ
3. ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน เพื่อจูงใจให้เด็กได้เรียนใกล้บ้าน
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเปิดโอกาสให้มีการสะท้อนรับฟังความคิดเห็น และมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า ง-จ) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้ระบุเกี่ยวกับด้านโอกาสในการศึกษาไว้ว่า ด้วยระบบการศึกษาไทยที่ยังมีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและ

รองรับความท้าทายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ

ผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552 - 2559 พบว่า ไทยประสบความสำเร็จในหลายด้าน และมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไปด้านโอกาสทางการศึกษา รัฐมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาค่อนข้างมากส่งผลให้ประชากรในวัยเรียน รวมทั้งเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังไม่เข้าเรียนได้ไม่ครบทุกคนและมีปัญหาการออกกลางคันอยู่บ้าง นอกจากนี้ประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานแม้จะได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่จำนวนแรงงานที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังมีอยู่จำนวนมาก จึงต้องเร่งดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีมาตรการต่าง ๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559, หน้า 80) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 กล่าวถึงด้านโอกาส ด้วยโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อติดตามเด็กประเทศไทยจำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเก็บข้อมูลและติดตามเด็กทุกคนตั้งแต่แรกเกิดอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงกับฐานทะเบียนราษฎร์ และให้สถานศึกษารวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกสังกัดใช้ระบบสารสนเทศเดียวกันและบูรณาการข้อมูลร่วมกัน เพื่อลดปัญหาการติดตามเด็กมาเรียนไม่ได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ทับซ้อน หรือพื้นที่ช่องโหว่ระหว่างสังกัดพร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลการย้ายถิ่นฐานซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน โดยในระยะแรกอาจเริ่มจากการต่อยอดขยายผลให้ระบบติดตามและประเมินผลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring and Evaluation System: e-MES) และฐานข้อมูล (Data Management Center: DMC) ของ สพฐ. ครอบคลุมนักเรียนจากสถานศึกษาทุกพื้นที่และทุกสังกัด ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยกำลังดำเนินโครงการให้เงินอุดหนุน 600 บาท/เดือน แก่เด็กแรกเกิดอายุ 0-3 ปี ที่เกิดในครอบครัวยากจน จึงนับเป็นโอกาสอันดีในการใช้โครงการนี้เป็นโครงการนำร่องในการเก็บข้อมูลเด็กยากจน ซึ่งเป็นกลุ่มเด็กที่มีแนวโน้มสูงในการหลุดออกนอกระบบการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, หน้า 6) กล่าวถึง ด้านโอกาสในการศึกษานโยบายที่ 4 ด้านโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษายุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

1. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

1.1 ส่งเสริมประชากรวัยเรียนทุกคนให้ได้รับโอกาสในการเข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค

1.2 สร้างความเข้มแข็งของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ระบบคุ้มครองนักเรียน และการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

2. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.1 ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับเด็กด้อยโอกาส ที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร เช่น เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่น เด็กต่างด้าว เด็กไทยที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน เป็นต้น

2.2 ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง เช่น การพัฒนาคุณภาพศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance learning information technology: DLIT) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม(Distance Learning Television: DLTV) ฯลฯ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 19) กล่าวถึง ด้านโอกาสในการศึกษานโยบายที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาการสร้างโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้ประชากรในวัยเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้เข้าถึงการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานโดย

1. เน้นการสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ เพื่อวางแผนการจัดการศึกษาทั้งระบบตั้งแต่การสำมะโนประชากรวัยเรียนการรับเด็กเข้าเรียน การตรวจสอบติดตามการเข้าเรียน การติดตามเด็กนักเรียนออกกลางคัน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพื้นที่ และการระดมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษา

2. ปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีมาตรฐานในด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ เช่น มาตรฐานด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบ หอประชุม สนามกีฬา ห้องเรียน ห้องพิเศษ วัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น มาตรฐานด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ มาตรฐานด้านระบบงบประมาณ มาตรฐานด้านความปลอดภัย และมาตรฐานด้าน digital technology เป็นต้น

3. สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

4. ปรับเปลี่ยนกระบวนการงบประมาณตั้งแต่การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนตรงไปยังผู้เรียนและสถานศึกษาโดยตรง และมีความเหมาะสมเพียงพอ และนำ digital technology มาเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 61) กล่าวถึง ด้านโอกาสในการศึกษา นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เน้นการสร้างโอกาสให้เด็กวัยเรียน และผู้เรียนทุกคนเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ ที่เป็นมาตรฐานเสมอกัน ไม่ว่าผู้เรียนจะยาก ดี มี จน จะอยู่ในพื้นที่ใดของประเทศ อยู่ในชุมชนเมืองพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร หรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของประเทศ โดยสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้บริการดูแลเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างกลไกความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับองค์กรปกครองท้องถิ่นหรือตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดระดับภูมิภาค และส่วนกลาง สร้างมาตรฐานสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่จัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อสนับสนุนให้เด็กวัยเรียนทุกคนตั้งแต่ระดับปฐมวัยประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอย่างเพียงพอ และเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงโดยคำนึงถึงความจำเป็นตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจและที่ตั้งของสถานศึกษา จัดหาทุนการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และงบลงทุนให้สถานศึกษาตามความจำเป็นตลอดจนนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมถึงพัฒนาระบบการติดตาม สนับสนุน และประเมินผล เพื่อสร้างหลักประกันสิทธิการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 2) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 กล่าวถึง ด้านโอกาสในการศึกษา ดังนี้

1. สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัยอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย

2. ดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

3. พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน

4. ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านโอกาสสรุปได้ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษา ในการสร้างโอกาสให้เด็กวัยเรียนทุกคน เข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและได้รับการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและในระดับสูงขึ้น พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล ในการบริหารจัดการศึกษา พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กออกจากระบบ การศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพมีการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดประสบการณ์ ให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สามารถประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพ และความถนัดของตนเอง ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ตามความถนัด และความสนใจ ด้วยการระดม ทรัพยากร ความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและ ส่งผลต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3. ด้านคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 46) กล่าวถึง ด้านคุณภาพ โดยภารกิจที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเร่งดำเนินการด้านคุณภาพผู้เรียน ยกย่องระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ก้าวทันเด็กยุคศตวรรษที่ 21 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้าน ภาษา ส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ เน้นประวัติศาสตร์ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมให้เด็กได้มี กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวัดและประเมินผลให้เหมาะสม

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า จ) แผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้ระบุเกี่ยวกับด้านคุณภาพ การศึกษาไว้ว่า ผลการพัฒนาอย่างไม่เป็นที่น่า พึงพอใจ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก และต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย ส่วนประเด็นคุณธรรม จริยธรรมของเด็กและเยาวชนยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น นอกจากนี้คุณภาพของกำลังแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป ยังไม่ตรงกับความต้องการ

ของตลาดงาน และผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษามีสัดส่วนน้อยกว่าประเภทสามัญศึกษา ทำให้มีการขาดแคลนแรงงานระดับกลาง ส่วนแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน และยังมีสมรรถนะหรือคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการทำให้มีผู้ว่างงานอยู่จำนวนมาก จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนและกำลังแรงงานที่มีทักษะ และคุณลักษณะที่พร้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของภาคส่วนต่าง ๆ โดยจะต้องมีการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคน เพื่อวางเป้าหมายการจัดการศึกษา ทั้งเพื่อการผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดงานและการพัฒนาากำลังคนเพื่อยกระดับคุณภาพกำลังแรงงานให้สูงขึ้น

สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559, หน้า 78) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 กล่าวถึงด้านคุณภาพโดยกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง ตลอดจนปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ รวมทั้งกฎหมาย กฎระเบียบให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม เพื่อให้ประชากรทุกกลุ่มมีโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐและทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกันสามารถพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดย

1. ส่งเสริมให้มีการกระจายการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพให้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้นระหว่างพื้นที่โดย

1.1 สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรครูมีการกระจายตัวอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งมาตรการที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน อาทิ สวัสดิการบ้านพักครู เส้นทางความก้าวหน้าทางอาชีพที่ชัดเจนเพิ่มโอกาสในการพัฒนาครู

1.2 สร้างระบบความรับผิดชอบ (accountability) ของการจัดการศึกษา โดยนำผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามาประกอบการประเมินผลครูและโรงเรียน

1.3 ขยายการจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและขาดแคลนครูผู้สอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, หน้า 4) กล่าวถึง ด้านคุณภาพการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพด้วยการปรับหลักสูตร การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม

1.1 ปรับปรุงหลักสูตรในระดับปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

1.2 ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศคู่ค้า และภาษาอาเซียนอย่างน้อย 1 ภาษา

1.3 พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

2. พัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้

2.1 พัฒนาผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา ให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้มีความพร้อมเข้าสู่การเรียนในระดับที่สูงขึ้น

2.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย

2.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน

2.4 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning) เน้นทักษะกระบวนการ ให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน

2.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.6 ปลุกฝังทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ และจิตวิทยาศาสตร์

2.7 สนับสนุนการผลิต จัดทำ และใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลายรวมทั้งการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็ม ศักยภาพ

2.8 ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพ ควบคู่ไปกับวิชาสามัญ เช่น ทวิศึกษา (dual education) หลักสูตรระยะสั้น

2.9 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ) ให้เต็มตามศักยภาพด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

2.10 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบ อาชีพอย่างเข้มแข็งต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

3. สร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

3.1 ยกระดับผลการประเมินระดับนานาชาติตามโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment)

3.2 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ

3.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบสหวิทยาการ เช่น สะเต็มศึกษา (Science Technology Engineering and Mathematics Education: STEM Education) เพื่อพัฒนาระบบการคิดและการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สอดคล้องกับประเทศไทย 4.0

4. ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

4.1 ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา

4.2 ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลโดยเน้นให้มีการวิจัยในชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 6) กล่าวถึง ด้านคุณภาพ นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มุ่งเน้นพัฒนาประชากรวัยเรียนทุกคน และทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารในทุกมิติ โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ความเป็นเลิศทางวิชาการมีทักษะวิชาชีพ และมีทักษะชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้

1. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (career education)

2. พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม

3. พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

4. พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีสุขภาพที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. การจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

7. นำdigital technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัด สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 104) กล่าวถึง ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 โดยสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ใหม่ในระบบดิจิทัล ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้มุ่งสู่ระบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีด้านวิศวกรรม คณิตศาสตร์ โปรแกรมเมอร์ และภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาคอมพิวเตอร์ (coding) ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในทุกตำบลส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อแบ่งปันองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษาสู่สาธารณะ เชื่อมโยงระบบการศึกษากับภาคปฏิบัติจริงในภาคธุรกิจสร้างนักวิจัยใหม่และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ และโครงข่ายสังคมออนไลน์ของคนไทยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบในเชิงสังคม ความปลอดภัย อาชญากรรมทางไซเบอร์และสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีในสังคม รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 2) กล่าวถึง ด้านคุณภาพ ดังนี้

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

2. พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

3. ปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้านส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ

4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

จากการศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพ สรุปได้ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับ

การส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีความรู้ และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ด้วยการปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักในแต่ละระดับให้เหมาะสมกับความต้องการและ บริบทของพื้นที่ ขยายการจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและขาดแคลนครูผู้สอน จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจ ให้สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นพลเมืองดี อยู่ร่วมกับธรรมชาติ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และวิทยาการต่าง ๆ ได้อย่าง ยั่งยืน มีอาชีพ มีงานทำ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและ บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการสนับสนุนให้มีสวัสดิการ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสมรรถนะ ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ พัฒนาตนเอง และวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า จ) แผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552 - 2559 พบว่า ไทยประสบ ความสำเร็จในหลายด้าน และมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะ ต่อไป ในด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่าย งบประมาณทางการศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ต้องได้รับการปรับปรุง เป็นลำดับแรก โดยเฉพาะการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีอยู่จำนวนมาก เพื่อเพิ่มคุณภาพ การศึกษาและลดภาระงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการศึกษาซึ่งได้รับค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับ ประเทศอื่น ๆ แต่ใช้จ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาครูค่อนข้างน้อย การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาที่เชื่อมโยงกันเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนในการจัดและสนับสนุนการศึกษาเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และปฏิรูประบบ การเงินเพื่อการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 23) กล่าวถึง ด้านประสิทธิภาพ เน้นการพัฒนาหน่วยงานในสังกัดให้เป็นหน่วยงานที่มีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ สามารถ ให้บริการได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ แยกแยะบทบาทหน่วยงานแต่ละระดับอย่างชัดเจน เช่น ระดับปฏิบัติ ระดับที่ทำหน้าที่ในการกำกับติดตาม เป็นหน่วยงานที่มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล และโปร่งใส เป็นองค์กรที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และ ผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ระบบการทำงานที่เป็น digital เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง

เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยมีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา
3. ยกระดับการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีอิสระ นำไปสู่การกระจายอำนาจ 4 ด้าน ให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาตามบริบทของพื้นที่
4. ปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณเพื่อสนับสนุนผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพียงพอ
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ digital technology มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี big data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะและความถนัด และสามารถวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 2) กล่าวถึง ด้านประสิทธิภาพ ดังนี้

1. พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
2. พัฒนาโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (stand alone) ให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
3. บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 น้อยกว่า 20 คน ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน
4. ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ และสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ
5. สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา และการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านประสิทธิภาพ สรุปได้ว่าการบริหารจัดการศึกษาด้วยการกระจายอำนาจโดยใช้พื้นที่เป็นฐานยึดหลักธรรมาภิบาล และโปร่งใส ส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของการวางแผนทางการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่ชัดเจน ด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกันจัดการฐานข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความถนัด เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ สร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก และปรับกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีปกติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

หัททกาญจน์ อุดลธิรเชตต์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษานโยบายการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในทศวรรษหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) การก่อรูปนโยบายโรงเรียนขนาดเล็กเกิดจากปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน ด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา 2) สาระสำคัญของนโยบายแบ่งเป็น 4 ยุทธศาสตร์ คือ 2.1) การพัฒนาระบบวางแผนและการบริหารจัดการ 2.2) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษา 2.3) การเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน 2.4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา 3) โรงเรียนขนาดเล็กได้ปฏิบัติตามกระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติครบทุกขั้นตอนส่วนปัญหาในการปฏิบัติมากที่สุด คือ การประเมินผล 4) การดำเนินงานประสบความสำเร็จ 1 ยุทธศาสตร์ คือ การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษา ประสบล้มเหลว 3 ยุทธศาสตร์ คือ การพัฒนาระบบวางแผนและการบริหารจัดการ การเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา 5) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในทศวรรษหน้าแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ 5.1) การให้ยุบหรือการให้คงอยู่ของโรงเรียนขนาดเล็ก และ 5.2) การนำนโยบายโรงเรียนขนาดเล็กไปสู่การปฏิบัติ

พรรณงาม ชีระพงศ์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การนำนโยบายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงาน ด้านการกระจาย

อำนาจในภาพรวมสามารถดำเนินงานได้ในระดับดี โดยมีปัจจัย เช่น การบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำของผู้บริหารเอื้อต่อการดำเนินงาน เป็นต้น ส่วนความไม่พร้อมของกฎเกณฑ์ต่าง ๆ นโยบายการศึกษาจากส่วนกลางมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานเป็นต้นจากผลการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้เสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการส่งเสริมการกระจายอำนาจการจัดการการศึกษา ครอบคลุม 4 ด้านของการกระจายอำนาจ

ปิยนุช ลอยเลิศหล้า (2559, บทความ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การนำนโยบายสู่การปฏิบัติของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1) การจัดระบบบริหารจัดการที่ดี 1.2) การเสริมสร้างความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 1.3) การจัดกระบวนการบริหารนโยบาย และ 1.4) การจัดระบบบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 องค์ประกอบ 47 ตัวแปร ซึ่งมีความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์

ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย (2560, บทความ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบาย การจัดการศึกษาภายใต้กรอบการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย - หนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา ภายใต้กรอบการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย - หนองบัวลำภู ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1.1) การปฏิรูปครู 1.2) การเพิ่มและกระจายโอกาสและคุณภาพอย่างทั่วถึง เท่าเทียม 1.3) การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และ 1.4) การปฏิรูปการเรียนรู้ 2) ผลการตรวจสอบนโยบายการจัดการศึกษาภายใต้กรอบการปฏิรูป โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้ของนโยบายการจัดการศึกษาภายใต้กรอบการปฏิรูปการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้ทุกด้าน

วาสนา จักรแก้ว (2560, บทความ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง นโยบายการจัดการศึกษา สำหรับเด็กด้อยโอกาสของประเทศไทยและต่างประเทศ ผลการวิจัย พบว่า นโยบายการจัดการศึกษา ของประเทศไทย และต่างประเทศมีความแตกต่างกัน 6 ด้าน คือ การพัฒนาบริหารจัดการศึกษา นโยบายการจัดการเรียนการสอน งบประมาณ การมีส่วนร่วม บุคลากร และสภาพแวดล้อม ซึ่งนโยบายที่ประเทศไทยคล้ายต่างประเทศ คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการ การจัดการเรียนการสอนและสอดคล้องกับผู้เรียนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม นโยบายที่แตกต่างกันระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศคือนโยบายด้านการบริหารจัดการที่มีระบบการสั่งการแตกต่างกันของแต่ละ

ประเทศ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของแต่ละพื้นที่ นโยบายด้านบุคลากร และ
ด้านงบประมาณ

นิภาพร รอดไพบูลย์ (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การนำนโยบายการจัดการ
การศึกษาสำหรับเด็กต่างด้าวไปปฏิบัติ ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่า การนำนโยบาย
การจัดการศึกษาเด็กต่างด้าวไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์และแนวทาง
ในการปฏิบัติการจัดการศึกษาให้เด็กต่างด้าวอย่างชัดเจน ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 5 กรกฎาคม
พ.ศ. 2548 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนเข้าเรียน ในสถานศึกษา
พ.ศ. 2548 คู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคล ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร
หรือไม่มีสัญชาติไทย (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2560) ด้านทรัพยากรของนโยบาย พบว่า ทรัพยากร
ด้านบุคลากร และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานจริง แต่หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องก็สามารถแก้ไขปัญหา และปฏิบัติตามนโยบายได้ ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กร ผู้บริหาร
มีความสามารถในการโน้มน้าวใจที่ดี ทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานตามหลักเกณฑ์และแนวทางจน
บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ด้านลักษณะของหน่วยปฏิบัติ ไม่ได้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบเฉพาะสำหรับ
การจัดการศึกษาเด็กต่างด้าว แต่ปฏิบัติตามแนวทางที่รัฐกำหนด ด้านเงื่อนไข ทางเศรษฐกิจ สังคม
และการเมือง พบว่า ชุมชน หน่วยงานด้านความมั่นคง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เต็มใจและ
สนับสนุนให้ทางโรงเรียนจัดการศึกษาให้ เด็กต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ด้านทัศนคติของผู้บริหาร พบว่า
ผู้บริหารมีทัศนคติเชิงบวกต่อนโยบาย ส่งผลให้ทุกฝ่ายมีการรับรู้และเข้าใจ เกิดการยอมรับ และ
สามารถตอบสนองต่อนโยบายได้เป็นอย่างดี ทำให้การนำนโยบายมาปฏิบัติประสบความสำเร็จได้
จุดสำคัญ ที่ค้นพบจากงานวิจัยนี้ คือ กระบวนการนโยบายสาธารณะในขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ
มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของนโยบายนั้น ซึ่งการดำเนินนโยบายการจัด
การศึกษาเด็กต่างด้าวในพื้นที่จังหวัดสระแก้วที่ผ่านมา ชี้ให้เห็นว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติบรรลุ
วัตถุประสงค์ของนโยบาย

หฤทธิ์ เขียวสะ (2562, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 12 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหาร
สถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในการบริหารสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ และวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง
ที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น
โดยภาพรวมแตกต่างกัน

กนกอร อุ่นสถานนท์ (2563, บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและเสนอแนวทางการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน ใช้วิธีการเทียบสัดส่วนจากประชากรตามขนาดของสถานศึกษาและการสุ่มอย่างง่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 361 คน และทำการเลือกแบบเจาะจงในผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ในการตอบแบบสัมภาษณ์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การแจกแจงความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติทดสอบ F-test ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารด้านความปลอดภัยแตกต่างกัน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ด้านการให้บริการความปลอดภัย ด้านการจัดสวัสดิศึกษา และด้านสุขภาพอนามัยมีค่า p-value เท่ากับ 0.02, 0.04, 0.00, 0.00 และ 0.05 ตามลำดับ 3) แนวทางการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร คือ ควรมีการตรวจสอบสภาพอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอควรจัดให้มีป้ายหรือสัญลักษณ์เตือนในบริเวณที่จะเป็นอันตราย ควรจัดทำคู่มือการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ควรสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งมั่วสุมและแหล่งอบายมุขรอบ ๆ สถานศึกษาและควรจัดประชุมวางแผนการดำเนินการด้านสุขภาพอนามัยของบุคลากรและผู้เรียน

สมศักดิ์ เหมือนดาว (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การประสานนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับจังหวัด ผลการวิจัย พบว่า 1) การประสานนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับจังหวัดประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การสร้างความร่วมมือ การกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติ การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือคณะบุคคล การสร้างระบบการสื่อสาร การอำนวยความสะดวกปฏิบัติงาน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม 2) กลยุทธ์ที่ใช้ในการประสานนโยบายมีดังนี้ 2.1) ส่งเสริมให้มีการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ บน smart phone และสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2.2) แจกแจง ระเบียบข้อบังคับ กระตุ้นเตือนให้ถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ สร้างความตระหนักและสร้างกฎเกณฑ์ร่วมกัน 2.3) จัดประชุมสมาชิกขององค์กรเป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อไม่ให้กระทบกับงานประจำที่แต่ละคนรับผิดชอบ 2.4) จัดให้มีช่องทางการติดต่อประสานงานที่หลากหลาย และจัดทำ

ข้อมูลของบุคคลที่ต้องติดต่อประสานงานรวมทั้งข้อมูลของหน่วยงาน 2.5) จัดทำรายละเอียดของงาน การเขียนรายละเอียดของงานที่จะต้องดำเนินการในการประสานงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และ 2.6) สร้างความสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยงานหรือบุคคลที่ต้องประสานงาน

อารีวรรณ สุวรรณประทีป (2563, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล คือ ตำแหน่งและระดับการศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 291 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และ F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากร ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยรวมมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีประสิทธิภาพการบริหารระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจูงใจ รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการปฏิสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกัน ด้านเป้าหมาย การปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ด้านการควบคุม และด้านที่มีประสิทธิภาพการบริหาร ระดับมาก ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร 2) ผลการเปรียบเทียบผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งและระดับ การศึกษาต่างกัน โดยรวม พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ไม่แตกต่างกันผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเป็นตัวอย่างในการบริหารโรงเรียนอื่น ๆ ได้ปฏิบัติตามและผลการวิจัยประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ไม่เป็นที่พอใจผู้บริหารจำเป็นต้องรู้และเข้าใจปัญหาเฉพาะหน้าของบุคลากรและ ควรพูดให้คำปรึกษากับบุคลากรเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปพัฒนาให้ดีขึ้น

จันทร์ทอน สีนทะดวงศ์ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหาร คุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร่างองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ 17 ตัวบ่งชี้ 2) ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 7 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 2.1) ด้านการนำองค์การ 2.2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 2.3) ด้านการให้ความสำคัญกับนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง 2.4) ด้านการวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 2.5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร 2.6) ด้านการมุ่งเน้นการทำงาน และ 2.7) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ และ 3) ประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการประเมินรับรองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ซึ่งผ่านเกณฑ์การรับรอง

จิระศักดิ์ อบอวย (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ ด้านหลักความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ ด้านหลักความเป็นมืออาชีพ ด้านหลักความเป็นกลางทางการเมืองด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักการนิติบัญญัติ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็น โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็น โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฐิรญา หนองหารพิทักษ์ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ของการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รองลงมา คือ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและการควบคุมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ร้อยละ 66.80 และ 3) แนวทางการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ ดังนี้ 3.1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3.2) พัฒนาทักษะการเรียนรู้ 5 กลุ่มวิชา 3.3) จัดอบรม ศึกษาดูงาน พัฒนาทักษะทางวิชาการสู่ยุคดิจิทัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา 3.4) จัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างเพียงพอและเหมาะสม 3.5) จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยยึดหลัก 3 ประการ คือ

“มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน” และ 3.6) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ในทุกปีการศึกษา

กฤษิต วาจาบัณฑิตย์ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง พัฒนาทฤษฎีโปรแกรมสำหรับประเมินนโยบายการจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ทฤษฎีโปรแกรมสำหรับประเมินนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ 25 ตัวชี้วัด ได้แก่ ส่วนที่ 1 การประเมินการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วยตัวแทรกแซง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การสื่อสารนโยบาย การกำกับติดตามนโยบาย และการสนับสนุนทรัพยากร ตัวกระทำ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเข้าใจนโยบาย เจตคติ และการยอมรับนโยบาย และการกำหนดนโยบายในสถานศึกษา และผลลัพธ์ 1 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตามนโยบาย และส่วนที่ 2 การประเมินผลลัพธ์ของนโยบาย ประกอบด้วยผลลัพธ์ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมจากการเรียนรู้ และการรู้สิ่งแวดล้อมของผู้เรียน

สันติชูชัย ชำนาญ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยคัดสรรทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาไปปฏิบัติของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยคัดสรรทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) สภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยคัดสรรทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ และสภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง และ 4) ปัจจัยคัดสรรทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ด้านการกำกับ ตรวจสอบ และประเมินผล ด้านผู้นำองค์กร ด้านการสนับสนุนทรัพยากร และด้านข้อความนโยบาย ปัจจัยทั้งหมดสามารถรวมกันทำนายการนำนโยบายไปปฏิบัติของสถานศึกษาได้ร้อยละ 64.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรัญญภรณ์ ชาลีรักษ์ (2564, บทคัดย่อ) การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีใหม่ วิธีคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหา แนวทางกระบวนการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีใหม่ วิธีคุณภาพ 2) ตรวจสอบความสอดคล้องโครงสร้างองค์ประกอบการดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีใหม่วิธีคุณภาพ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) สร้างรูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีใหม่ วิธีคุณภาพ และ 4) เพื่อทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีใหม่ วิธีคุณภาพ โดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา

(research and development) โดยการผสมผสานการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา แนวทาง กระบวนการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ 4 ด้าน คือ มิติด้านโอกาส มิติด้านคุณภาพ มิติด้านประสิทธิภาพ และมิติด้านความปลอดภัย โดยสรุป ได้แก่ สภาพการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหาที่พบในการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. สภาพการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มิติด้านโอกาส มีสภาพในการดำเนินการ คือ ปริมาณของเด็กด้อยโอกาสมีจำนวนมากเกินกว่าความสามารถของโรงเรียน แม้จะมีหน่วยงานของกระทรวงพัฒนาสังคมฯ มาช่วยเหลือก็ตาม ด้วยภาวะเศรษฐกิจที่แย่ง ครูและบุคลากรด้านการแนะแนวไม่เพียงพอ นักเรียนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ยากลำบากในการเดินทาง การคมนาคมไม่สะดวก ปัญหาครอบครัวของนักเรียน เช่น ความยากจน การหย่าร้าง นักเรียนต้องขาดเรียนไปทำงานเลี้ยงดูครอบครัว ความเป็นอยู่ไม่ปลอดภัย ห่างไกลจากชุมชน เดินทางมาเรียนลำบากไม่มียานพาหนะมา

มิติด้านคุณภาพ มีสภาพในการดำเนินการ คือ มีบุคลากรและครูเฉพาะทางไม่เพียงพอบางพื้นที่ยังใช้เทคโนโลยีในการดำเนินงานน้อย ทำให้ขาดความทันสมัยและไม่ทันต่อเหตุการณ์ ความแตกต่างและความหลากหลายของนักเรียนในพื้นที่ที่มีความพร้อมต่างกัน

มิติด้านประสิทธิภาพ มีสภาพในการดำเนินการ คือ ระยะเวลาและงบประมาณเป็นสำคัญ งบประมาณในการดำเนินงานมีอย่างจำกัดและไม่ทั่วถึง บุคลากรในการดำเนินงานไม่เพียงพอ โรงเรียนแต่ละพื้นที่มีบริบทที่แตกต่างกันจึงต้องมีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป การประเมินหรือนิเทศติดตามมีขั้นตอนมากเกินไปและข้อจำกัดด้านงบประมาณในการขับเคลื่อน มิติด้านความปลอดภัย มีสภาพในการดำเนินการ คือ ผู้ปกครองและครอบครัวของผู้เรียนมีความแตกต่างกัน เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ การคมนาคมไม่สะดวกและบางพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการเดินทาง โรคอุบัติเหตุใหม่ เช่น โควิด 19 และจากปัญหายาเสพติด การทะเลาะวิวาท ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดสมรรถนะเพียงพอที่จะ

ขับเคลื่อนตนเอง และขับเคลื่อนการดำเนินงานให้นักเรียนและองค์กรให้มีความปลอดภัยสูงสุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบางแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษ มีภาวะเสี่ยงในเรื่องความปลอดภัย

2. ปัญหาที่พบในการติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มิติด้านโอกาส มีปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินการ คือ หน่วยงานระดับสูง ไม่เห็นความสำคัญของการสร้างโอกาสอย่างแท้จริง โดยใช้ความพยายามในการยุบ ควบรวมโรงเรียน เล็ก ๆ ที่อยู่ในชุมชนและเป็นโรงเรียนที่สร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างแท้จริง ปัญหางบประมาณ สื่อ และอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ครูและบุคลากรด้านการแนะแนวไม่เพียงพอ

มิติด้านคุณภาพ มีปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินการ คือ มีข้อจำกัดด้านเกณฑ์ อัตรากำลังที่กระทบต่อจำนวนครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเล็ก ๆ มาก ซึ่งขัดแย้งกับนโยบายการสร้างโอกาสและสร้างคุณภาพแต่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปิดกั้นการสร้างโอกาสและสร้างคุณภาพ ระยะเวลาในการดำเนินงานไม่เพียงพอเนื่องจากต้องปฏิบัติตามนโยบายที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่ต่อเนื่อง

มิติด้านประสิทธิภาพ มีปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินการ คือ นโยบายเบื้องบนปรับเปลี่ยนตามตัวบุคคลเร็วเกินไป การพัฒนางานปรับเปลี่ยนไม่ทัน ความคล่องตัวในการบริหารค่อนข้างเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ การดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพชุมชนมีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานไม่ชัดเจนในเบื้องต้น มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาเป็นนโยบายที่มีความเร่งด่วนส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายบ่อยครั้ง ระยะเวลาและงบประมาณเป็นสำคัญ งบประมาณในการดำเนินงานมีอย่างจำกัด และไม่ทั่วถึง นโยบายมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยจนเกินไป

มิติด้านความปลอดภัย มีปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินการ คือ สถานศึกษาขาดความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในแนวทางและมาตรการในการดูแลคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียน จำนวนนักเรียนมีจำนวนมาก บุคลากรไม่เพียงพอทำให้รับผิดชอบหลายหน้าที่และขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติด้านความปลอดภัย งบประมาณด้านสื่อ และอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมและให้ความรู้ ในการดำเนินการตามมาตรการด้านความปลอดภัย

3. แนวทางการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีใหม่ วิธีคุณภาพ

มิติด้านโอกาส มีแนวทางการติดตามการดำเนินงาน คือ การสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาต่าง ๆ ของผู้เรียน การดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ การดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษาและการดำเนินการส่งเสริมผู้เรียนที่ด้อยโอกาส

มิติด้านคุณภาพ มีแนวทางการติดตามการดำเนินการในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนในด้านหลักสูตร ทักษะการเรียนรู้ สมรรถนะของผู้เรียน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่หลากหลายในการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในมีคุณภาพ ทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง ดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณและจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ทันการณ์และมีคุณภาพเพียงพอ

มิติด้านประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงานติดตาม มิติด้านประสิทธิภาพ ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน และการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาเมือง โรงเรียนคุณภาพชุมชน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ เฉพาะและสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พิเศษ การสนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและการพัฒนาระบบและเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มิติด้านความปลอดภัย มีแนวทางการติดตามการดำเนินงาน คือ ด้านความปลอดภัย และมีการขับเคลื่อนระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา คือ มีการกำหนดจุดเน้นด้านความปลอดภัยและมีมาตรการความปลอดภัยมีการจัดให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในพื้นที่ให้เห็นความสำคัญด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ กำหนดมาตรการกำกับติดตามสถานศึกษาในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดระบบดูแลความปลอดภัยของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับสองโครงสร้างองค์ประกอบ การดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้น การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ด้านโอกาส (opportunity) มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ 1.1) การเข้าถึงเท่าเทียมและเสมอภาค 1.2) การใช้ระบบสารสนเทศพัฒนาการศึกษา 1.3) การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ 1.4) การขับเคลื่อนการศึกษาเพื่ออาชีพ และ 1.5) การเพิ่มช่องทางในการเลือกศึกษา 2) ด้านคุณภาพ (quality) มี 7 องค์ประกอบย่อย คือ 2.1) ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย 2.2) นวัตกรรมบริหารจัดการ 2.3) ระบบการคัดเลือกบุคลากร 2.4) หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ 2.5) การเสริมทักษะการเรียนรู้ 2.6) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ 2.7) เครือข่ายมีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน 3) ด้านประสิทธิภาพ (performance) มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ 3.1) การใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน 3.2) การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค 3.3) การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน 3.4) ความรับผิดชอบการศึกษาในทุกระดับ และ

3.5) การสร้างกลไกในการตรวจสอบ 4) ด้านความปลอดภัย (safety) มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ 4.1) ความตระหนักความปลอดภัย 4.2) ทักษะด้านการป้องกันตัวเอง 4.3) การสร้างกลไกตามหลักธรรมาภิบาล 4.4) การป้องกันผู้เรียนจากการถูกคุกคาม และ 4.5) ภาควิชาที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ฐิติพิรญา โพธิ์ทอง (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาตนเองและผู้อื่น ด้านการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ด้านความเป็นผู้นำทางการศึกษา และด้านการสื่อสารและ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อจำแนกตาม เพศ ขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

สุชาติ สว่างกุล (2566, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ในสมรรถนะหลัก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการการมุ่งผลสัมฤทธิ์และด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและจูงใจ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการมีวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ลีธวูด, สไตน์บัค, และจันท์ซี (Leithwood, Steinbach, & Jantzi, 2002, abstract) ได้ศึกษา เรื่อง ความเป็นผู้นำของโรงเรียนและแรงจูงใจของครูในการใช้นโยบายความรับผิดชอบจากการสังเคราะห์ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจของมนุษย์และหลักฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจของครูในการดำเนินการปฏิรูปโรงเรียน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจการตอบสนองของครูและผู้บริหารโรงเรียนต่อความคิดริเริ่มความรับผิดชอบของรัฐบาล และเพื่อประเมินขอบเขตที่การปฏิบัติความเป็นผู้นำมีผลต่อคำตอบเหล่านั้น จากข้อมูลการสัมภาษณ์ครู 48 คน และผู้บริหาร 15 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 5 แห่ง เป็นหลักฐานในการศึกษา ผลลัพธ์ช่วยอธิบายแรงจูงใจเชิงลบส่วนใหญ่ในการดำเนินนโยบายความรับผิดชอบของรัฐบาล และบ่งชี้ความแตกต่างในแรงจูงใจดังกล่าวระหว่างครูและผู้บริหารระดับโรงเรียน ผลลัพธ์เหล่านี้บ่งชี้ว่าผู้นำโรงเรียนบางรูปแบบอาจ

ใช้เป็นข้อมูลสำคัญต่อแรงจูงใจเชิงลบของครู เมื่อแรงจูงใจดังกล่าวเกิดจากกลยุทธ์การดำเนินการของรัฐบาลที่วิสัยทัศน์แคบและเผด็จการ

ปาซี (Pasi, 2007, abstract) ได้ศึกษา เรื่อง นโยบายการศึกษาเพื่อยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนแนวทางของฟินแลนด์ ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นเลิศทั้งระบบในการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถทำได้บนพื้นฐานที่สมเหตุสมผล โดยใช้นโยบายการศึกษาที่แตกต่างจากกลยุทธ์การปฏิรูปที่มุ่งเน้นแบบทั่วไปซึ่งแพร่หลายในประเทศอื่น ๆ จำนวนมาก ประเทศฟินแลนด์เป็นตัวอย่างของประเทศที่พัฒนาจากรัฐเกษตรกรรมอุตสาหกรรมอันห่างไกลในทศวรรษที่ 1950 ไปสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ต้นแบบ โดยใช้การศึกษาเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อาศัยข้อมูลจากการประเมินของนักเรียนต่างชาติและการวิเคราะห์นโยบายก่อนหน้านี้ บทความนี้อธิบายถึงการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับผ่านนโยบายการศึกษาของประเทศฟินแลนด์โดยยึดหลักความเสมอภาค ความยืดหยุ่น ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นมืออาชีพของครู และความไว้วางใจ ไม่เหมือนกับระบบการศึกษาอื่น ๆ ความรับผิดชอบที่ตามมาซึ่งมาพร้อมกับการทดสอบที่มีเดิมนั้นสูงและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดโดยภายนอกไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการศึกษาของฟินแลนด์ ข้อมูลเชิงลึก คือ นโยบายการศึกษาของฟินแลนด์ที่มีจุดประสงค์เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้น สร้างขึ้นจากแนวคิดของการเป็นผู้นำที่ยั่งยืน ซึ่งให้ความสำคัญกับการสอนและการเรียนรู้ ความรับผิดชอบอย่างชาญฉลาดการกระตุ้นให้โรงเรียนสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม และนำเนื้อหาทางการศึกษาไปปฏิบัติซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าถึงได้ดีที่สุดในเป้าหมายทั่วไปของการเรียน

เอสโก, และพีทาร์เนน (Esko, & Pietarinen, 2009, abstract) ได้ศึกษา เรื่อง โรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็กในชนบทประเทศฟินแลนด์ ในส่วนที่มีความสำคัญและมีคุณค่าทางการสอนของเครือข่ายโรงเรียน การวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็กในชนบทประเทศฟินแลนด์ และวิเคราะห์ภายใต้ประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนในชนบทในท้องถิ่นกับชุมชนโดยรอบ โรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็กในชนบทในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และวิชาชีพครูในบริบทนี้ โรงเรียนประถมในฟินแลนด์กว่า 30% เป็นโรงเรียนขนาดเล็กในชนบทที่มีครูประจำการ 3-4 คน และกลุ่มการสอน วัฒนธรรมของพวกเขาคือครอบคลุมความสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่นในขณะที่จัดเตรียมสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่แตกต่างกันออกไป เพื่อเป็นบริบทสำหรับการเรียนรู้และกระบวนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งชี้ให้เห็นว่าตำแหน่งของโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็กในชนบทกำลังถูกคุกคาม เนื่องจากกระบวนการรวมศูนย์ที่ดำเนินต่อไป มีผลกระทบที่ค่อนข้างรุนแรง ต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของชาวฟินแลนด์ในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เท่าเทียมกันในพื้นที่ชนบท

โรสแมรี่ (Rosemary, 2013, abstract) ได้ศึกษา เรื่อง การตรวจสอบภายนอกหรือ การประเมินตนเองของโรงเรียน การวิเคราะห์เปรียบเทียบนโยบายและการปฏิบัติในโรงเรียน ประถมศึกษาในอังกฤษและฟินแลนด์ การค้นพบที่รายงานในบทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของ โครงการวิจัยเชิงเปรียบเทียบที่กว้างขึ้น ซึ่งตรวจสอบกระบวนการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในโรงเรียน ประถมศึกษาในอังกฤษและฟินแลนด์ในช่วงปี 1994–97 นโยบายการตรวจสอบและติดตามของทั้งสองประเทศมีทิศทางตรงกันข้าม ฟินแลนด์ได้ละทิ้งระบบการตรวจสอบระดับชาติและส่งเสริม การประเมินตนเองของโรงเรียน ในขณะที่ในอังกฤษมีการบังคับใช้ความรับผิดชอบภายนอกกับ โรงเรียนผ่านการตรวจสอบของสำนักงานมาตรฐานการศึกษา OFSTED การใช้ข้อมูลจากกรณีศึกษา ของโรงเรียนหกแห่งในแต่ละประเทศ มีข้อโต้แย้งว่าแต่ละประเทศมีบางสิ่งที่ต้องเรียนรู้จากปฏิบัติ ของอีกประเทศหนึ่ง ในอังกฤษผลกระทบของการตรวจสอบของ OFSTED ส่วนใหญ่อยู่ที่นโยบายและ ระเบียบปฏิบัติ มากกว่าที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติในชั้นเรียน และผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของครู ก็บั่นทอนกำลังใจ ในฟินแลนด์ มีการประเมินตนเองของโรงเรียน ยังขาดกลยุทธ์ทั้งโรงเรียน ในด้านครู เป็นเจ้าของกระบวนการประเมิน ร่วมกับข้อมูลป้อนกลับจากผู้ปกครองและการประเมินตนเองของ นักเรียน มีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกในการปฏิบัติในห้องเรียน

มาลีเฮห์ (Maliheh, 2020, abstract) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการศึกษา สังคมในระดับประถมศึกษาของอิหร่านและญี่ปุ่น ผลการศึกษา พบว่า นโยบายการศึกษาของสาย การศึกษาหลักด้านสังคมศึกษาได้รับอิทธิพลจากปัจจัย 3 ประการ คือ เอกลักษณะของชาติอัตลักษณ์ อิสลาม และเอกลักษณ์สมัยใหม่ ในขณะที่นโยบายการศึกษาระดับมหภาคในญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลจาก ศาสนาพุทธและชินโต ลัทธิชาตินิยมแบบขงจื้อ และลัทธิสมัยใหม่ ระบบการศึกษาของญี่ปุ่นในระดับ ประถมศึกษา เมื่อเทียบกับระบบการศึกษาของอิหร่านมีนโยบายและกระบวนการที่เข้มข้นกว่ามาก โดยมุ่งเน้นที่การศึกษาทางสังคมของเด็ก จากการศึกษา เอกสารที่ค้นพบของระบบการศึกษาญี่ปุ่น เน้นย้ำอย่างมากถึงบทบาทที่เพิ่มขึ้นของลัทธิสมัยใหม่ เมื่อเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ และการสอนแนวคิด ต่าง ๆ เช่น สิ่งแวดล้อม ปัญหาโลก ความเข้าใจระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การเป็นพลเมือง อนาคตของโลกและบทบาทของญี่ปุ่น นอกจากนี้ ผลการวิจัย พบว่า การจัดสรรเวลา และหัวข้อที่หลากหลายเกี่ยวกับสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษาของญี่ปุ่นมีมากกว่าอิหร่าน ข้อเสนอแนะที่สำคัญของการศึกษานี้ คือ การพิจารณาใหม่และสร้างแนวทางเชิงกลยุทธ์ใหม่สำหรับ การศึกษาทางสังคมและให้ความสำคัญกับโปรแกรมการศึกษาแบบตั้งใจ และไม่เน้นทางการเกี่ยวกับ ชีวิตทางสังคมที่แท้จริงและในชีวิตประจำวันของเด็ก ๆ ในการศึกษาาระดับประถมศึกษา

สารบจิต (Sarabjit, 2020, abstract) ได้ศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบนโยบาย ประถมศึกษาถ้วนหน้าและความก้าวหน้าในอินเดียและศรีลังกาในยุคโลกาภิวัตน์เป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืน เช่นเดียวกับเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษที่ผ่านมา ให้ความสำคัญกับการศึกษาที่ทั่วถึง

และมีคุณภาพสำหรับทุกคนภายในปี 2573 และชี้หน้าให้รัฐชาติทุกรัฐใช้ความพยายามร่วมกันเพื่อให้แน่ใจว่าประเทศกำลังพัฒนาจำนวนมากหลังจากการรับรองเป้าหมายระดับโลกที่มีกำหนดเวลาเกี่ยวกับการศึกษาได้ส่งผลให้ในการเปลี่ยนแปลงทิศทางนโยบายการศึกษาของชาติอย่างโดดเด่นโดยกำหนดให้เรียนฟรีและบังคับการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด อย่างไรก็ตาม แม้กระทั่งทุกวันนี้ เมื่อวาระการพัฒนาทั่วโลกกำลังเน้นย้ำการศึกษาที่ทั่วถึงและมีคุณภาพสำหรับทุกคนในทุกระดับเป้าหมายของการศึกษาระดับประถมศึกษาล้วนหน้ายังคงเป็นเรื่องที่เข้าใจยากประเทศกำลังพัฒนาการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษาและความก้าวหน้าของการประถมศึกษาสากลในอินเดียและศรีลังกาภายใต้อิทธิพลของวาระนโยบายระดับโลก อินเดียและศรีลังกาเป็นสองประเทศที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียใต้ และทั้งสองประเทศค่อนข้างมีความพยายามเชิงรุกและความเป็นสากลของการศึกษาระดับประถมศึกษา ด้วยความช่วยเหลือของวิธีการวิเคราะห์แนวโน้มการถูกสังเกตอย่างมากมีความคืบหน้าในการขยายการเข้าถึงการศึกษาระดับประถมศึกษาในประเทศเหล่านี้ อย่างไรก็ตามผลลัพธ์ระบุว่าประสิทธิภาพของการศึกษาระดับประถมศึกษาของศรีลังกาดีกว่าอินเดียมาก และอินเดียสามารถเรียนรู้ได้มากจากประสบการณ์ของประเทศศรีลังกา แต่จำนวนเด็กที่ไม่ได้เรียนสูงและผลการเรียนตกต่ำในทั้งสองประเทศจำเป็นต้องเปลี่ยนจุดเน้นของการวางแผนนโยบายในประเทศเหล่านี้อย่างสิ้นเชิง การศึกษาค่อนข้างมากจำเป็นต้องเน้นให้เห็นถึงช่องว่างที่ชัดเจนในการจัดการศึกษาสำหรับทุกคนในประเทศเหล่านี้และประสบการณ์ของพวกเขาประเทศต่าง ๆ สามารถจัดเตรียมบทเรียนที่เป็นประโยชน์สำหรับประเทศอื่น ๆ ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับเป้าหมายของการศึกษาสำหรับทุกคน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,454 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 135 คน และครู 1,319 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) จึงใช้สูตรยามาเน่ (Yamane, 1973, p.125) โดยมีสูตรดังต่อไปนี้ (สุวริย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 129-130)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 314 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

(stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564, หน้า 8-9) ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
เล็ก	63	305	368	44	51	95
กลาง	55	625	680	38	104	142
ใหญ่	17	389	406	12	65	77
รวม	135	1,319	1,454	94	220	314

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ; ข้อมูลบุคลากรในสังกัด สพป. สระบุรี เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (closed form) โดยศึกษาจากกรอบแนวคิดของ (likert rating scales) จากนั้นได้ขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มี 4 ด้าน คือ 1) ด้านความปลอดภัย 2) ด้านโอกาส 3) ด้านคุณภาพ และ 4) ด้านประสิทธิภาพ แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับการให้คะแนนมี ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด

- ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อรายการที่เหมาะสม โดยพิจารณา
ให้ครอบคลุมเนื้อหาของแต่ละด้าน
3. แบบสอบถามสร้างคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มี 4 ด้าน คือ 1) ด้านความปลอดภัย 2) ด้านโอกาส 3) ด้านคุณภาพ และ
4) ด้านประสิทธิภาพ
4. เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้ค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ เพื่อพิจารณา
ปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด
2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้ค้นคว้าได้นำ
แบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น และมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอ
ต่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รอบรู้เฉพาะเรื่อง (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ครอบคลุมความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และหาค่า

ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ซึ่งข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 -1.00

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน และครู 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน

4. ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, p.160) ซึ่งความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.876

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีขั้นตอน ดังนี้

1. เตรียมเครื่องมือให้ครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนพร้อมทั้งทำรหัสในแบบสอบถามให้ตรงตามกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มไว้แล้ว เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบ

2. ผู้วิจัยทำแบบบันทึกเสนอคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ออกหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บข้อมูลผู้วิจัยกระทำตามขั้นตอน กล่าวคือ

3.1 ขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูตอบแบบสอบถาม โดยตนเองและเก็บกลับคืนภายใน 14 วัน

3.2 ตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างทำการตรวจนับ และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และการหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์การตอบแบบสอบถามที่วัดระดับการดำเนินงานของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และ

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แบ่งเป็นรายด้าน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปตารางประกอบความเรียง

การแปลความหมายการให้คะแนนจากค่าเฉลี่ย (mean) ของคำตอบทั้งหมดตามขอบเขต ของคะแนนเฉลี่ย (กานดา พูนลาภทวี, 2539, หน้า 210) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำแนกตามวุฒิ การศึกษาโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้ การทดสอบ LSD ของฟิชเชอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (validity) จากสูตร (สุวรรีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 94)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาตาม ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	R	แทน	ค่าคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ถ้าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น ถ้าค่าถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นถูกตัดออกไปหรือต้องปรับปรุงใหม่

2. การหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 132)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i	แทน	ความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t	แทน	ความแปรปรวนทั้งฉบับ

3. การหาค่าร้อยละ (percentage) จากสูตร (สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 95)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

4. การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากสูตร (สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2541, หน้า 106)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	X	แทน	ค่าหรือคะแนนของข้อมูล
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของค่าหรือคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

5. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จากสูตร (สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

6. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน และโดยพิจารณาความแปรปรวนของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบเอฟ (F-test) จากสูตร (วิไล ทองแผ่, 2542, หน้า 227)

$$F = \frac{S^2_{\text{มาก}}}{S^2_{\text{น้อย}}}, \quad df_1 = n_1 - 1, \quad df_2 = n_2 - 1,$$

- ถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้สูตร

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}, \quad df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

- ถ้าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right]}}, \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 2
s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ

7. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) จากสูตร (กานดา พูนลาภทวี, 2539, หน้า 228)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (between mean square)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (within mean square)

8. สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ด้วยวิธีการ Least Significant Difference (LSD) จากสูตร (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา, และบุญมี พันธุ์ไทย, 2545, หน้า 301)

$$LSD = t_{\alpha, v} \sqrt{MS_w \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ	$t_{\alpha, v}$	แทน	ค่าสถิติ t จากตาราง t ที่ $v = N - K$
	MS	แทน	ค่าสถิติ mean square ภายในกลุ่ม j i n
	n	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง i, j

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยเสนอ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
n	แทน	ขนาดของตัวอย่าง (samplesize)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมยกกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมยกกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (mean of squares)
*p ≤ .05	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
p > .05	แทน	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสมมติฐาน
การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency)
และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้
สถิติค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 3 ทดสอบสมมติฐานในการวิจัย โดยการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสพการณ์ในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีแอลเอสดีของฟิชเชอร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยเพศ ตำแหน่ง ประสพการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประสพการณ์ในการบริหาร สถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (n = 314)	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	89	28.30
2) หญิง	225	71.70
2. ตำแหน่ง		
1) ผู้บริหารสถานศึกษา	94	30.00
2) ครู	220	70.00
3. ประสพการณ์การทำงาน		
1) น้อยกว่า 10 ปี	61	19.40
2) 10 - 20 ปี	65	20.70
3) มากกว่า 20 ปี	188	59.90
4. วุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา		
1) ปริญญาตรี	33	10.50
2) สูงกว่าปริญญาตรี	281	89.50

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n = 314)	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา		
1) น้อยกว่า 5 ปี	33	10.50
2) 5- 10 ปี	76	24.20
3) มากกว่า 10 ปี	205	65.30
6. ขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา		
1) ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 120 คน)	95	30.30
2) ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน)	142	45.20
3) ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)	77	24.50

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.70 ตำแหน่งครูคิดเป็นร้อยละ 70.00 ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.90 ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 89.50 ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.30 ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาของขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน) คิดเป็นร้อยละ 45.20

ตอนที่ 2 การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 4 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังตาราง 4-8

ตาราง 3 ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวม

การดำเนินงานตามนโยบาย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1 ด้านความปลอดภัย	4.60	0.20	มากที่สุด
2 ด้านโอกาส	4.60	0.25	มากที่สุด
3 ด้านคุณภาพ	4.58	0.27	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินงานตามนโยบาย		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
4	ด้านประสิทธิภาพ	4.65	0.25	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.61	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.19) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.25) ด้านความปลอดภัย ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.20) ด้านโอกาส ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.25) ด้านคุณภาพ ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.27) และด้านความปลอดภัยกับด้านโอกาสซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ตาราง 4 ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านความปลอดภัย

ด้านความปลอดภัย		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการวางแผนและจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ครอบคลุม ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติภัย และด้านสภาพแวดล้อม	4.78	0.42	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าประสงค์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา	4.64	0.48	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทำการศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ	4.59	0.49	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดทำประเมินความเสี่ยงในการบริหารจัดการภัยพิบัติและภัยอื่น ๆ ในสถานศึกษา เพื่อลดความเสี่ยงปรับตัวจากภัยพิบัติและภัยอื่น ๆ	4.54	0.50	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

	ด้านความปลอดภัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
5	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดทำแผนเผชิญเหตุของสถานศึกษา และจัดให้มีการฝึกซ้อมสถานการณ์จำลองการเกิดภัยในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับนักเรียน	4.62	0.49	มากที่สุด
6	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สร้างความตระหนักให้ความรู้ แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัยให้กับนักเรียน	4.59	0.49	มากที่สุด
7	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ มีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อป้องกันลดผลกระทบในเชิงสังคม และอาชญากรรมทางไซเบอร์	4.53	0.50	มากที่สุด
8	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และใช้เทคโนโลยีเพื่อการเผยแพร่ ข้อมูลที่ถูกต้องให้กับนักเรียน	4.61	0.49	มากที่สุด
9	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดสภาวะแวดล้อมเอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี กิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้อง และชุมชน	4.60	0.49	มากที่สุด
10	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการ ความร่วมมือเครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีและเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน	4.53	0.50	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.60	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านความปลอดภัย ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการวางแผนและจัดทำ

มาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ครอบคลุม ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}$ =4.78, S.D.=0.42) ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าประสงค์ การดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ($\bar{X}$ =4.64, S.D.=0.48) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จัดทำแผนเผชิญเหตุของสถานศึกษา และจัดให้มีการฝึกซ้อมสถานการณ์จำลองการเกิดภัยในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ($\bar{X}$ =4.62, S.D.=0.49) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการ ความร่วมมือเครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีและเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน ($\bar{X}$ =4.53, S.D.=0.50)

ตาราง 5 ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านโอกาส

	ด้านโอกาส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1	ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความร่วมมือ กับภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ เพื่อวางแผนการจัดการศึกษา	4.63	0.48	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ให้มีมาตรฐานและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่	4.58	0.50	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงบประมาณไปยังผู้เรียน อย่างเหมาะสม และเพียงพอ	4.52	0.50	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษา นำดิจิทัลเทคโนโลยีเป็น เครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาส ในการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	4.62	0.49	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาใช้ระบบสารสนเทศเดียวกัน เพื่อ ลดปัญหาการติดตามเด็กในพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ ซองโหว่ระหว่างสังกัด พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล	4.59	0.49	มากที่สุด
6	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดออกจาก ระบบการศึกษา ช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกก กลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.61	0.49	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

	ด้านโอกาส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
7	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ	4.62	0.49	มากที่สุด
8	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ	4.60	0.49	มากที่สุด
9	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิต มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ฟังตนเองได้ อย่างมีศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.60	0.49	มากที่สุด
10	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ ตามความถนัดและความสนใจ วางรากฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาที่ยั่งยืน	4.64	0.48	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.60	0.25	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านโอกาส ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.60$, S.D.=0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ ตามความถนัดและความสนใจ วางรากฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาที่ยั่งยืน ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.48) ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความร่วมมือ กับภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ เพื่อวางแผนการจัดการศึกษา ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.48) ผู้บริหารสถานศึกษา นำดิจิทัลเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.49) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงบประมาณไปยังผู้เรียนอย่างเหมาะสม และเพียงพอ ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.50)

ตาราง 6 ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านคุณภาพ

	ด้านคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักในแต่ละระดับชั้นของผู้เรียน	4.62	0.49	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความต้องการและบริบทของพื้นที่	4.59	0.49	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานคุณภาพ	4.57	0.50	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.56	0.50	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มีสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	4.56	0.50	มากที่สุด
6	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการผลิต จัดหาและส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	4.59	0.49	มากที่สุด
7	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning)	4.60	0.49	มากที่สุด
8	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ คิดสร้างนวัตกรรม	4.61	0.49	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

	ด้านคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
9	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน	4.58	0.50	มากที่สุด
10	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ	4.50	0.50	มากที่สุด
11	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู นำการศึกษาทางไกล โดยใช้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล และขาดแคลนครูผู้สอนมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	4.54	0.50	มากที่สุด
12	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการแนะแนวศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต เพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพในอนาคต	4.65	0.48	มากที่สุด
13	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถ อยู่กับธรรมชาติ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และวิทยาการใหม่ ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง ในสถานการณ์ต่าง ๆ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้	4.59	0.49	มากที่สุด
14	ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการสนับสนุนให้มีสวัสดิการ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดี	4.56	0.50	มากที่สุด
15	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ มีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	4.61	0.49	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.58	0.27	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านคุณภาพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการแนะแนวศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต เพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพในอนาคต ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.48) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักในแต่ละระดับชั้นของผู้เรียน ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.49) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ คิดสร้างนวัตกรรม และผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ มีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.49) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทุกระดับให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.50)

ตาราง 7 ระดับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านประสิทธิภาพ

	ด้านประสิทธิภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1	ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารการจัดการศึกษาด้วยการกระจายอำนาจโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ยึดหลักธรรมาภิบาล และความโปร่งใส	4.77	0.42	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู พัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	4.66	0.48	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแนวทางการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ชัดเจน ด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกันจัดการฐานข้อมูลผู้เรียน ครู สถานศึกษา งบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นให้เกิดประโยชน์	4.70	0.46	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะและความถนัด	4.64	0.48	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

	ด้านประสิทธิภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
5	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม	4.61	0.49	มากที่สุด
6	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน	4.55	0.50	มากที่สุด
7	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูปรับเปลี่ยนการนิเทศติดตาม และประเมินผลที่สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (new normal) และชีวิตวิถีปกติ (normal)	4.62	0.49	มากที่สุด
8	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมการศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา	4.63	0.48	มากที่สุด
9	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการพัฒนางานตามการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่ง	4.64	0.48	มากที่สุด
10	ผู้บริหารสถานศึกษาและครู บริหารจัดการและดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา และสถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในและผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก	4.62	0.49	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.65	0.25	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านประสิทธิภาพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารจัดการศึกษาด้วยการกระจายอำนาจโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ยึดหลักธรรมาภิบาล และความโปร่งใส ($\bar{X}=4.77$, S.D.=0.42) ผู้บริหารสถานศึกษาวางแนวทางการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ชัดเจน ด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกันจัดการฐานข้อมูลผู้เรียน ครู สถานศึกษา งบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.46) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู พัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพสอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.50)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ตาราง 8 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

การดำเนินงานตามนโยบาย	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความปลอดภัย	4.61	0.12	4.60	0.21	0.285	.776
2. ด้านโอกาส	4.61	0.24	4.60	0.25	0.213	.832
3. ด้านคุณภาพ	4.57	0.27	4.58	0.27	-0.265	.793
4. ด้านประสิทธิภาพ	4.59	0.29	4.65	0.25	-1.111	.273
ภาพรวม	4.60	0.17	4.61	0.19	-0.411	.683

จากตาราง 8 การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

การดำเนินงานตามนโยบาย	ผู้บริหาร		ครู		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความปลอดภัย	4.65	0.22	4.58	0.20	2.506	.013*
2. ด้านโอกาส	4.65	0.24	4.58	0.25	2.246	.026*
3. ด้านคุณภาพ	4.64	0.27	4.56	0.26	2.432	.016*
4. ด้านประสิทธิภาพ	4.70	0.26	4.62	0.25	2.405	.017*
ภาพรวม	4.66	0.19	4.59	0.18	3.105	.002*

* $p \leq .05$

จากตาราง 9 การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร

การดำเนินงานตามนโยบาย	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	0.459	2	0.229	5.690	.004*
	ภายในกลุ่ม	12.539	311	0.040		
	รวม	12.998	313			
ด้านโอกาส	ระหว่างกลุ่ม	0.238	2	0.119	1.980	.140
	ภายในกลุ่ม	18.702	311	0.060		
	รวม	18.940	313			
ด้านคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.359	2	0.179	2.579	.077
	ภายในกลุ่ม	21.647	311	0.070		
	รวม	22.006	313			
ด้านประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.514	2	0.257	4.055	.018*
	ภายในกลุ่ม	19.726	311	0.063		
	รวม	20.240	313			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.328	2	0.164	4.821	.009*
	ภายในกลุ่ม	10.583	311	0.034		
	รวม	10.911	313			

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันในด้านความปลอดภัย และด้านประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างจึงดำเนินการทดสอบรายคู่ด้วยการทดสอบแอลเอสดีของฟิชเชอร์ ดังตาราง 11 -13

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ด้านความปลอดภัย

ประสบการณ์ในการบริหาร		น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10ปี	มากกว่า 10 ปี
	$\bar{x}$	4.54	4.56	4.63
น้อยกว่า 5 ปี	4.54		0.02	0.09*
5 –10 ปี	4.56			0.07*
มากกว่า 10 ปี	4.63			

* $p \leq .05$

จากตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ด้านความปลอดภัย พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ 1) ประสบการณ์ในการบริหารน้อยกว่า 5 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี และ 2) ประสบการณ์ในการบริหาร 5 – 10 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการบริหาร มากกว่า 10 ปี

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ด้านประสิทธิภาพ

ประสบการณ์ในการบริหาร		น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10ปี	มากกว่า 10 ปี
	$\bar{x}$	4.61	4.58	4.68
น้อยกว่า 5 ปี	4.61		0.03	0.07
5 –10 ปี	4.58			0.10*
มากกว่า 10 ปี	4.68			

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ด้านประสิทธิภาพพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ประสบการณ์ในการบริหาร 5 – 10 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ด้านภาพรวม

ประสบการณ์ในการบริหาร	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
บริหาร	$\bar{x}$	4.58	4.56	4.63
น้อยกว่า 5 ปี	4.58		0.02	0.05
5 – 10 ปี	4.56			0.07*
มากกว่า 10 ปี	4.63			

* $p \leq .05$

จากตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ด้านภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ประสบการณ์ในการบริหาร 5 – 10 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

การดำเนินงานตามนโยบาย	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	0.228	2	0.114	2.776	.064
	ภายในกลุ่ม	12.770	311	0.041		
	รวม	12.998	313			

ตาราง 14 (ต่อ)

การดำเนินงานตามนโยบาย	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านโอกาส	ระหว่างกลุ่ม	0.449	2	0.224	3.774	.024*
	ภายในกลุ่ม	18.491	311	0.059		
	รวม	18.940	313			
ด้านคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.240	2	1.120	17.625	.000*
	ภายในกลุ่ม	19.766	311	0.064		
	รวม	22.006	313			
ด้านประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.901	2	0.450	7.242	.001*
	ภายในกลุ่ม	19.340	311	0.062		
	รวม	20.240	313			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.655	2	0.327	9.924	.000*
	ภายในกลุ่ม	10.256	311	0.033		
	รวม	10.911	313			

* $p \leq .05$

จากตาราง 14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างจึงดำเนินการทดสอบรายคู่ด้วยการทดสอบแอลเอสดีของฟิชเชอร์ดังตาราง 15 -18

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านโอกาส

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{x}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.66	4.58	4.57
ขนาดเล็ก	4.66		0.08*	0.09*
ขนาดกลาง	4.58			0.01
ขนาดใหญ่	4.57			

* $p \leq .05$

จากตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านโอกาส พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่คือ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลางและ 2) สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณภาพ

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{x}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.67	4.60	4.44
ขนาดเล็ก	4.67		0.07*	0.23*
ขนาดกลาง	4.60			0.16*
ขนาดใหญ่	4.44			

* $p \leq .05$

จากตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณภาพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง 2) สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ และ 3) สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านประสิทธิภาพ

ขนาดของสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	4.69	4.66	4.55
ขนาดเล็ก	4.69		0.03	0.14*
ขนาดกลาง	4.66			0.11*
ขนาดใหญ่	4.55			

* $p \leq .05$

จากตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านประสิทธิภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ 1) สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ และ 2) สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
ภาพรวม

ขนาดของสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	4.65	4.62	4.53
ขนาดเล็ก	4.65		0.03	0.12*
ขนาดกลาง	4.62			0.09*
ขนาดใหญ่	4.53			

* $p \leq .05$

จากตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม
พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก
แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ และ 2) สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และเสนอข้อเสนอแนะไว้ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,454 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 135 คน และครู 1,319 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Yamane, 1973, p.1089) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 314 คน แต่เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อยกว่าครู ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 30 : 70 โดยเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้จำนวน 94 คน และครู ร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้จำนวน 220 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มี 4 ด้าน คือ 1) ด้านความปลอดภัย 2) ด้านโอกาส 3) ด้านคุณภาพ และ 4) ด้านประสิทธิภาพ แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ที่มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 4 ทดสอบสมมติฐานในการวิจัย โดยการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีแอลเอสดีของฟิชเชอร์

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

1.1 ด้านความปลอดภัย ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการวางแผนและจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ครอบคลุม ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติภัย และด้านสภาพแวดล้อม 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าประสงค์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดทำแผนเผชิญเหตุของสถานศึกษา และจัดให้มีการฝึกซ้อมสถานการณ์จำลองการเกิดภัยในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการ ความร่วมมือเครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีและเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน

1.2 ด้านโอกาส ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ ตามความถนัดและความสนใจ วางรากฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ เพื่อวางแผนการจัดการศึกษา และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษา นำดิจิทัลเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการลด

ความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงบประมาณไปยังผู้เรียนอย่างเหมาะสม และเพียงพอ

1.3 ด้านคุณภาพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการแนะแนวศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต เพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพในอนาคต 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักในแต่ละระดับชั้นของผู้เรียน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ คิดสร้างนวัตกรรมส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ

1.4 ด้านประสิทธิภาพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารการจัดการศึกษาด้วยการกระจายอำนาจ โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ยึดหลักธรรมาภิบาล และความโปร่งใส 2) ผู้บริหารสถานศึกษาวางแนวทางการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ชัดเจน ด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกัน จัดการฐานข้อมูลผู้เรียน ครู สถานศึกษา งบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นให้เกิดประโยชน์ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครู พัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2

2.1 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณานาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันในด้านความปลอดภัย และด้านประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน เมื่อพบความแตกต่างจึงดำเนินการทดสอบรายคู่ด้วยการทดสอบของฟิชเชอร์

2.3.1 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ด้านความปลอดภัย พบว่า แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ 1) ประสบการณ์ในการบริหารน้อยกว่า 5 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี และ 2) ประสบการณ์ในการบริหาร 5 – 10 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการบริหาร มากกว่า 10 ปี

2.3.2 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ด้านประสิทธิภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ประสบการณ์ในการบริหาร 5 – 10 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี

2.3.3 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ด้านภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ประสบการณ์ในการบริหาร 5 – 10 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี

2.4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างจึงดำเนินการทดสอบรายคู่ด้วยการทดสอบของฟิชเชอร์

2.4.1 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านโอกาส พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง และ 2) สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

2.4.2 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง 2) สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ และ 3) สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

2.4.3 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านประสิทธิภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ และ 2) สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

2.4.4 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ และ 2) สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัย อภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

1.1 ด้านความปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 นั้น มีระบบการบริหารงานที่มีการวางแผนด้านความปลอดภัยอย่างรัดกุม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จากการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ที่ครอบคลุม ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ และด้านสภาพแวดล้อม มีการกำหนดเป้าประสงค์ การดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาทำการศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบจัดทำกรประเมินความเสี่ยงในการบริหารจัดการภัยพิบัติและภัยอื่น ๆ ในสถานศึกษา เพื่อลดความเสี่ยงจัดทำแผนเผชิญเหตุ ของสถานศึกษา และจัดให้มีการฝึกซ้อม สถานการณ์จำลองการเกิดภัยสร้างความตระหนัก ให้ความรู้ แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัย สร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ มีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อป้องกันลดผลกระทบในเชิงสังคม และอาชญากรรมทางไซเบอร์เข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและใช้เทคโนโลยีเพื่อการเผยแพร่ ข้อมูลที่ถูกต้องให้กับนักเรียนจัดสถานะแวดล้อม เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี กิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้อง และชุมชนบริหารจัดการ ความร่วมมือเครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีและเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน

ซึ่งสอดคล้องกับ การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564, หน้า 8-9) ได้กำหนดความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน เป้าหมายของความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน เพื่อคุ้มครองนักเรียนและบุคลากรด้านการศึกษจากการเสียชีวิต การบาดเจ็บ และอันตรายในโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนวางแผนจัดการศึกษาต่อเนื่องแม้ในระหว่างที่เกิดภัยพิบัติเพื่อป้องกันการลงทุนในภาคการศึกษา เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการลดความเสี่ยงและการฟื้นตัวของภาคการศึกษาสามเสาหลักของความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ซึ่งอยู่ภายใต้นโยบายและการปฏิบัติด้านการศึกษามีความสอดคล้องกับการบริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับสากล ระดับประเทศ ภูมิภาค จังหวัด และระดับพื้นที่ รวมทั้งในโรงเรียนกรอบแนวคิดความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ประกอบด้วยสามเสาหลักได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา ด้านการศึกษา ด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ รากฐานของการวางแผนสำหรับความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียนคือการจัดการประเมินความเสี่ยงแบบภัยหลายชนิด การวางแผนนี้ควรเป็นส่วนหนึ่งของระบบข้อมูลการจัดการการศึกษาในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและในระดับพื้นที่ ข้อมูลเรื่องความเสี่ยงจากภัยพิบัติเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์นโยบายของภาคการศึกษาและการจัดการในภาพรวมซึ่งจะให้ข้อมูลเชิงประจักษ์และหลักฐานที่สำคัญสำหรับการวางแผนและการดำเนินงานความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียนและความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. 2558 – 2573 และกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติพ.ศ. 2558 – 2573 ผลสัมฤทธิ์ของการบูรณาการความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียนเข้าไปในกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนและนโยบายการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ เรื่องการลดความเสี่ยง ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกนกอร อุณสถานนท์ (2563, บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.2 การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านโอกาสในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 นั้น ทุกโรงเรียนดำเนินการด้านโอกาสของผู้เรียน โดยการกำหนดไว้เป็นจุดเน้นสำคัญในเป้าประสงค์ของสถานศึกษา จากการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการสร้างความร่วมมือ กับภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่เพื่อวางแผนการจัดการศึกษา ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษา ให้มีมาตรฐานและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ บริหารงบประมาณไปยังผู้เรียนอย่างเหมาะสม และเพียงพอ นำดิจิทัลเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ใช้ระบบสารสนเทศเดียวกัน เพื่อลดปัญหาการติดตามเด็กในพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ช่องโหว่ระหว่างสังกัด พร้อมทั้งมีการข้อมูล ส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กออกจากระบบการศึกษา ช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ ตามความถนัดและความสนใจ วางรากฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 61) กล่าวถึง ด้านโอกาสในการศึกษา นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เน้นการสร้างโอกาสให้เด็กวัยเรียน และผู้เรียนทุกคนเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ ที่เป็นมาตรฐานเสมอกัน ไม่ว่าผู้เรียนจะยาก ดี มี จน จะอยู่ในพื้นที่ใดของประเทศ อยู่ในชุมชนเมือง พื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร หรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของประเทศ โดยสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโลก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างกลไกความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในทุกระดับตั้งแต่ระดับองค์กรปกครองท้องถิ่นหรือตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดระดับภูมิภาค และส่วนกลาง สร้างมาตรฐานสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ จัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อสนับสนุนให้เด็กวัยเรียนทุกคนตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอย่างเพียงพอและเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง โดยคำนึงถึงความจำเป็นตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์สภาพทางเศรษฐกิจและที่ตั้งของสถานศึกษา จัดหาทุนการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และงบลงทุนให้สถานศึกษาตามความจำเป็น ตลอดจนนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมถึงพัฒนาระบบการติดตาม สนับสนุน และประเมินผลเพื่อสร้างหลักประกันสิทธิการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรัญญูภรณ์ ชาลีรักษ์ (2564,

บทคัดย่อ) วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีใหม่ วิธีคุณภาพ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า มีสภาพในการดำเนินการ คือ ปริมาณของเด็กด้อยโอกาสมีจำนวนมากเกินกว่าความสามารถของโรงเรียน แม้จะมีหน่วยงานของกระทรวงพัฒนาสังคมฯ มาช่วยเหลือก็ตามด้วยภาวะเศรษฐกิจที่แย่งลง ครูและบุคลากรด้านการแนะแนวไม่เพียงพอ นักเรียนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ยากลำบากในการเดินทาง การคมนาคมไม่สะดวก ปัญหาครอบครัวของนักเรียน เช่น ความยากจน การหย่าร้าง นักเรียนต้องขาดเรียนไปทำงานเลี้ยงดูครอบครัว ความเป็นอยู่ไม่ปลอดภัย ห่างไกลจากชุมชน เดินทางมาเรียนลำบากไม่มียานพาหนะมา โดยมีแนวทางการติดตามการดำเนินงาน คือ การสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน การดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ การดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษาและการดำเนินการส่งเสริมผู้เรียนที่ด้อยโอกาส

1.3 การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านคุณภาพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 นั้น ทุกโรงเรียนดำเนินการด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยคำนึงถึงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักในแต่ละระดับชั้นของผู้เรียน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความต้องการและบริบทของพื้นที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานคุณภาพส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนมีความรู้มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มีสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 สนับสนุนการผลิต จัดทำและส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริงมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ คิดสร้างนวัตกรรมใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ร่วมพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทุกระดับให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพนำการศึกษาทางไกล โดยใช้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล และขาดแคลนครูผู้สอนมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาส่งเสริมการแนะแนวศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต เพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพในอนาคตให้ผู้เรียนสามารถอยู่กับธรรมชาติ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และวิทยาการใหม่ ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง

ในสถานการณ์ต่าง ๆ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ และครูได้รับการสนับสนุนให้มีสวัสดิการ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ มีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 104) กล่าวถึง ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 โดยสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ใหม่ในระบบดิจิทัล ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้มุ่งสู่ระบบการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีด้านวิศวกรรม คณิตศาสตร์ โปรแกรมเมอร์ และภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมการเรียนภาษาคอมพิวเตอร์ (coding) ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในทุกตำบลส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อแบ่งปันองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษาสู่สาธารณะ เชื่อมโยงระบบการศึกษากับภาคปฏิบัติจริงในภาคธุรกิจสร้างนักวิจัยใหม่และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล สื่อออนไลน์ และโครงข่ายสังคมออนไลน์ของคนไทยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบในเชิงสังคม ความปลอดภัย อาชญากรรมทางไซเบอร์ และสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีในสังคม รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบาร์นา มะแซ (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัย พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

1.4 การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านประสิทธิภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 นั้น ทุกโรงเรียนมีมาตรฐานคุณภาพ ซึ่งได้รับการรับรองในการดำเนินงานของสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน และผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก ที่มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารการจัดการศึกษาด้วยการกระจายอำนาจโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ยึดหลักธรรมาภิบาล และความโปร่งใสพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน วางแนวทางการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ชัดเจน ด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกันจัดการฐานข้อมูลผู้เรียน ครู สถานศึกษา งบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะและความถนัดร่วมสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

ตามสถานการณ์ปัจจุบันปรับเปลี่ยนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลที่สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีปกติ ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษามีการพัฒนาตามการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งบริหารจัดการและดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา และสถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในและผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 23) กล่าวถึง ด้านประสิทธิภาพเน้นการพัฒนาหน่วยงานในสังกัดให้เป็นหน่วยงานที่มีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ สามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ แยกแยะบทบาทหน่วยงานแต่ละระดับอย่างชัดเจน เช่น ระดับปฏิบัติระดับที่ทำหน้าที่ในการกำกับติดตาม เป็นหน่วยงานที่มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล และโปร่งใส เป็นองค์กรที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันปรับตัวพัฒนาธรรมาภิบาลทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็น digital เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอารีวรรณ สุวรรณประทีป (2563, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีประสิทธิภาพการบริหารระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจูงใจ รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการปฏิสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกัน ด้านเป้าหมายการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ด้านการควบคุมและด้านที่มีประสิทธิภาพการบริหารระดับมาก ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานแตกต่างกันมีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารจะทำหน้าที่บริหารจัดการสถานศึกษาโดยภาพรวม ตามหลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหาร โดยครูมีหน้าที่หลักในด้านการจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ

มอบหมายและปฏิบัติหน้าที่พิเศษตามที่ผู้บริหารกำหนด ดังนั้น ครูจึงมีลักษณะเป็นผู้ปฏิบัติ จึงมองเห็นปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติหรือประสบปัญหาและแก้ปัญหาจากประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระศักดิ์ ออบอายุ (2564, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษา ปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู ที่มีต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง แตกต่างกันมีความคิดเห็น โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารแตกต่างกันมีการดำเนินงาน ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ที่มีประสบการณ์ ในการบริหารมากจะครอบคลุม และมองเห็นแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม ด้วยประสบการณ์ ที่มีมากอาจมองภาพการบริหารงานได้กว้าง และตรงประเด็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติพิริญา โพธิ์ทอง (2565, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเรื่องทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร สถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันมีการดำเนินงานตาม นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น หรือมีทรัพยากรไม่เพียงพอ ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหฤทธิ์ เขียวสะ (2562, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมี ส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันกลุ่มตัวอย่างที่มี ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานของสถานศึกษามีลักษณะการดำเนินงานตามนโยบายที่รับคำสั่งจากหน่วยงานต้นสังกัด ตามนโยบายการจัดการศึกษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

รวมถึงการนิเทศติดตามการดำเนินงานจากหน่วยงานต้นสังกัดด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติสว่างกุล (2566, บทความย่อ) ที่ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและจูงใจ ด้านการพัฒนา ศักยภาพบุคลากร และด้านการมีวิสัยทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของฤทธิ์ เขียวสะ (2562, บทความย่อ) ที่ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านความปลอดภัยนั้นรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการ ความร่วมมือเครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีและเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีความสามารถในการบริหารจัดการ ความร่วมมือเครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีและเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน

1.2 ด้านโอกาสนั้นรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงบประมาณไปยังผู้เรียนอย่างเหมาะสม และเพียงพอ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จึงควรมีการจัดประชุมเพื่อบริหารงบประมาณไปยังผู้เรียนอย่างเหมาะสม และเพียงพอ

1.3 ด้านคุณภาพนั้นรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทุกระดับให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จึงควรมีการหาแนวทางร่วมกันในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผล
ทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ

1.4 ด้านประสิทธิภาคนั้นรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและ
ครู ปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จึงควรปรับตัวให้สอดคล้องกับ
การเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ
ในสถานศึกษามากที่สุด

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาที่เกิดกับนักเรียนและบุคลากร
หลังจากมีการกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

- กนกอร อุณสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- _____. (2564). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2561). รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- กานดา พูนลาภทวี. (2539). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- จันทร์ทอน สีนะดวงศ์. (2564). รูปแบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- จีระศักดิ์ อบอวย. (2564). การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- จิตติพิรญา โพธิ์ทอง. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- จิรญา หนองหารพิทักษ์. (2564). ผลสัมฤทธิ์ของการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติกรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- ธีระศักดิ์ อุปไมยอริชัย. (2560). ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการการศึกษาภายใต้กรอบการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เลย – หนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2562). การนำนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กต่างด้าวไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.

- บารีนา มะแซ. (2559). ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญสูง กรุงเทพฯ. (2562). ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปิยนุช ลอยเลิศหล้า. (2559). การนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรรณงาม ชีระพงศ์. (2559). การนำนโยบายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). การสร้างและพัฒนาและทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภูริต วาจาบัณฑิตย์. (2564). พัฒนาศักยภาพโปรแกรมสำหรับประเมินนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยงค์ดี ก้างยาง. (2560). แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าร่วมโครงการโรงเรียนประชารัฐ ของโรงเรียนโยนกวินวิทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 (ตอนที่ 24 ก), หน้า 29-31.
- รัตนา หลวงกลาง. (2558). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรัญญภรณ์ ซาลีรักษ์. (2564). รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีใหม่ วิธีคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- วาสนา จักรแก้ว. (2560). นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสของประเทศไทยและต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

- วิไล ทองแผ่. (2542). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย**. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- ศรีเรือน ยิ้มย่อง. (2556). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมศักดิ์ เหมือนดาว. (2563). **กลยุทธ์การประสานนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับจังหวัด**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สันติชูชัย ชำนาญ. (2564). **ปัจจัยคัดสรรทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการสร้างโอกาส
ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาไปปฏิบัติของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2565) **แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ 2565**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2566) **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2560). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.
2561**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2561). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.
2562**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.
2563**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2563). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.
2564**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2564). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.
2565**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงานเลขาธิการของ
คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). **แผนยุทธศาสตร์ชาติ 2561-2580**. กรุงเทพฯ :
ผู้แต่ง.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559).
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ :
ผู้แต่ง.

- สุชาติ สว่างกุล. (2566). การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขต
เมืองเกษปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา, และบุญมี พันธุ์ไทย. (2545). วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทาง
การศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สุรชัย ศิริโกคาภิรมย์. (2541). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
_____. (2546). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- เสกสรรค์ ปิวศิลป์ศักดิ์. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้กระบวนการ
จัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 35. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- หฤทธิ์ เขียวสะ. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. การค้นคว้าอิสระ
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- หัทธกาญจน์ อุดลธิรเขตต์. (2553). การศึกษานโยบายการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กใน
ทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อร่าม วัฒนะ. (2561). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อารีวรรณ สุวรรณประทีป. (2563). ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- เอกลักษณ์ ขาวนวล. (2551). การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York : Harper
Collins.
- Esko, K., & Pietarinen, J. (2009). Small rural primary schools in Finland: A
pedagogically valuable part of the school network. *International Journal
of Educational Research*, 48(2), 109–116.
- Leithwood, K., Steinbach, R., & Jantzi, D. (2002). School leadership and teachers'
motivation to implement accountability policies. *Educational
Administration Quarterly*, 38, 94-119.

- Maliheh, R. (2020). **A Comparative study of social education in the primary education of Iran and Japan**. PhD student of Philosophy of Islamic Education , Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabai University.
- Pasi, S. (2007). Education policies for raising student learning : the Finnish Approach. **Journal of education policy**, 22, 157.
- Rosemary, W. (2013). External inspection or school self-evaluation? a comparative analysis of policy and practice in primary schools in England and Finland. **British Educational Research Journal**, 24(5), 539-556.
- Sarabjit Kaur. (2020). Comparative analysis of universal primary education policy and progress in India and Sri Lanka in the Era of Globalization. **Journal of Anaesthesia**, 1.
- Yamane, T. (1973). **Statistic: An introversion analysis** (3rd ed.). Tokyo : Harper International.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

3. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 สอบถามการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพจริง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าอย่างมากต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีในภาพรวมต่อไป

ขอขอบคุณ

นางสาวเนติกาญจน์ ปักษาศร

นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา

ครู

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 10 ปี

10 – 20 ปี

มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน

1. วุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

น้อยกว่า 5 ปี

5– 10 ปี

มากกว่า 10 ปี

3. ขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 – 120 คน)

ขนาดกลาง (นักเรียน 121 – 300 คน)

ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 3 การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติเพียงช่องเดียวมีเกณฑ์ในการ
ให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านความปลอดภัย					
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการวางแผนและจัดทำ มาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ครอบคลุม ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ และด้านสภาพแวดล้อม					
2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าประสงค์ การดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา					
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทำการศึกษาสภาพทั่วไปของ โรงเรียน ชุมชน จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ					
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดทำประเมินความเสี่ยง ในการบริหารจัดการภัยพิบัติและภัยอื่น ๆ ในสถานศึกษา เพื่อลดความเสี่ยงปรับตัวจากภัยพิบัติและภัยอื่น ๆ					

การดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดทำแผนเผชิญเหตุของสถานศึกษา และจัดให้มีการฝึกซ้อมสถานการณ์จำลองการเกิดภัยในรูปแบบต่าง ๆ ให้กับนักเรียน					
6. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สร้างความตระหนัก ให้ความรู้แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัย ให้กับนักเรียน					
7. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ มีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อป้องกันลดผลกระทบในเชิงสังคม และอาชญากรรมทางไซเบอร์					
8. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เข้าถึงข้อมูลข่าวสารและใช้เทคโนโลยีเพื่อการเผยแพร่ ข้อมูลที่ถูกต้องให้กับนักเรียน					
9. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดสภาวะแวดล้อม เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี กิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้อง และชุมชน					
10. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการความร่วมมือเครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันทีและเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยในภาวะฉุกเฉิน					
ด้านโอกาส					
11. ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความร่วมมือ กับภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ เพื่อวางแผนการจัดการศึกษา					
12. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีมาตรฐานและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่					
13. ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงบประมาณไปยังผู้เรียนอย่างเหมาะสม และเพียงพอ					
14. ผู้บริหารสถานศึกษา นำดิจิทัลเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ					

การดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
15. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาใช้ระบบสารสนเทศเดียวกัน เพื่อลดปัญหาการติดตามเด็กในพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ช่องโหว่ระหว่างสังกัด พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล					
16. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกออกจากระบบการศึกษา ช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
17. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ					
18. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ					
19. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้ อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
20. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ ตามความถนัดและความสนใจ วางรากฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาที่ยั่งยืน					
ด้านคุณภาพ					
21. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักในแต่ละระดับชั้นของผู้เรียน					
22. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความต้องการและบริบทของพื้นที่					

การดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
23. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานคุณภาพ					
24. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
25. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนให้ผู้เรียนมีความรู้มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มีสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21					
26. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการผลิต จัดทำและส่งเสริมให้ครู ใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ					
27. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (active learning)					
28. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ คิดสร้างนวัตกรรม					
29. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน					
30. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมพัฒนาระบบการวัดและ ประเมินผลทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ					
31. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู นำการศึกษาทางไกลโดยใช้ โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือ โรงเรียนที่อยู่ห่างไกล และขาดแคลนครูผู้สอนมาปรับใช้ให้ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา					
32. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการแนะแนวศึกษาต่อ ในระดับสูงขึ้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เสริมสร้าง ประสบการณ์ชีวิต เพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพในอนาคต					

การดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
33. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถอยู่กับธรรมชาติ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และวิทยาการใหม่ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้					
34. ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการสนับสนุนให้มีสวัสดิการ ส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดี					
35. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ มีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง					
ด้านประสิทธิภาพ					
36. ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารการจัดการศึกษาด้วยการกระจายอำนาจโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ยึดหลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใส					
37. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู พัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน					
38. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแนวทางการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ชัดเจน ด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกัน จัดการฐานข้อมูลผู้เรียน ครู สถานศึกษา งบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นให้เกิดประโยชน์					
39. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะและความถนัด					
40. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ร่วมสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม					
41. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน					
42. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูปรับเปลี่ยนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลที่สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (new normal) และชีวิตวิถีปกติ (normal)					

การดำเนินงานตามนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
43. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัด การศึกษา					
44. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการพัฒนางานตาม การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานตำแหน่ง					
45. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู บริหารจัดการและดำเนินงาน ตามมาตรฐานการศึกษา และสถานศึกษามีระบบการประกัน คุณภาพภายในและผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิ์กุล	คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พยอม	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรรณปัญญา	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนิดา เนื่องพะนอม	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๑๙๔/๒๕๖๖

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวเนติกาญจน์ ปักษาคร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน การสร้างเครื่องมือใช้ ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๑๙๕/๒๕๖๖

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวเนติกาญจน์ ปักษาคร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรชัย ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน การสร้างเครื่องมือใช้ ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๑๙๖/๒๕๖๖

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวเนติกาญจน์ ปักษาคร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน การสร้างเครื่องมือใช้ ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.กัศยกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๑๙๘/๒๕๖๖

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวเนติกาญจน์ ปักชาศร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรชัย ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน การสร้างเครื่องมือใช้ ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๑๙๗/๒๕๖๖

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนิดา เนื่องพะนอม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวเนติกาญจน์ ปักษาคร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.สรรัชย์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน การสร้างเครื่องมือใช้ ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้ (try out)
เครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๖๔๑

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒

ด้วยนางสาวเนติกาญจน์ ปักษาศร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวตล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.สรรัชย์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวเนติกาญจน์ ปักษาศร ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. กษัยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

E-mail : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๖๔๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒

ด้วยนางสาวเนติกาญจน์ ปักษาศร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.สรรัชย์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวเนติกาญจน์ ปักษาศร ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. กัสยกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

E-mail : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศธ ๐๔๑๕๖/๒๕๖๘

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒
อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ๑๘๑๑๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี แจ้งว่า นางสาวเนติกาญจน์ ปักษาศร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษาได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.สรรัชย์ ชูชีพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ แจ้งขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวเนติกาญจน์ ปักษาศร ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสถานศึกษาในสังกัด ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุตสาคร เรืองวิเศษ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒

กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

โทร. ๐-๓๖๓๕-๘๖๑๒ - ๖

โทรสาร ๐-๓๖๓๕-๘๖๑๙

<http://www.saraburi2.org>

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ-สกุล	นางสาวเนติกาญจน์ ปักษาศร
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 15 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2524
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 11/2 หมู่ที่ 8 ตำบลพุกม่วง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี 18120
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	พ.ศ.2557 ครูผู้ช่วยโรงเรียนอนุบาลวังม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	พ.ศ.2564 ครูชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลวังม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2546 การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2567 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี